

**NÄYTTÖÖN PERUSTUVAN HOITOTYÖN OPPIMINEN:
AIKUISOPISKELIJOIDEN KOKEMUKSIA VERKKO-OPINTOJAKSOLTA**

Sari Taavitsainen

Pro gradu tutkielma

Hoitotiede

Hoitotyön johtaminen

Itä- Suomen yliopisto

Hoitotieteen laitos

Toukokuu 2013

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO.....	1
2 NÄYTTÖÖN PERUSTUVAN TOIMINNAN KEHITTÄMISEN TARVE TERVEYDENHUOLLOSSA	2
2.1 Kirjallisuuden haun kuvaus	2
2.2 Näyttöön perustuva toiminta	2
2.3 Koulutusinterventiot näyttöön perustuvan hoitotyön osaamisen kehittämisessä	4
2.4 Aikuisopiskelija tutkimustiedon oppijana	5
2.5 Yhteenveto tutkimuksen lähtökohdista	6
3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITE, TUTKIMUSKYSYMYKSET	7
4 TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT	9
4.1 Tutkimusaineiston keruu	9
4.2 Arvioitava koulutusinterventio.....	9
4.3 Aineiston analyysi	11
5 TULOKSET	14
5.1 Oppimista edistäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla	14
5.1.1 Motivaatio ja halu kehittyä.....	15
5.1.2 Ajankäytön hallinta opiskeluissa.....	16
5.1.3 Opintojakson toteutusmuoto.....	17
5.1.4 Tuen ja palautteen saaminen opintojaksolla.....	19
5.2 Oppimista vaikeuttaneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla.....	20
5.2.1 Käytössä olevien tietojärjestelmien toimimattomuus ja lähdemateriaalin vaikea saatavuus	22
5.2.2 Oman ajankäytön hallinnan vaikeudet	23
5.2.3 Opiskeluvalmiuksien vähäisyys	24
5.2.4 Opintojakson toteutus verkossa.....	26
5.2.5 Tuen ja palautteen vähäisyys.....	27
5.3 Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen.....	29
5.3.1 Näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointi omassa työssä ja muutostarve	30
5.3.2 Näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö	31
5.3.3 Oman asiantuntijuuden kasvu.....	32

6 POHDINTA	34
6.1 Keskeisten tulosten tarkastelua	34
6.1.1 Oppimista edistäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla	34
6.1.2 Oppimista estäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla	37
6.1.3 Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen.....	39
6.2 Tutkimuksen eettisyys	40
6.3 Tutkimuksen luotettavuus	41
6.3 Johtopäätökset	44
6.4 Jatkotutkimushaasteet.....	45
LÄHTEET	46

LIITTEET

- Liite 1. Tutkimuksia, joiden kiinnostuksen kohteet ovat verkkovälitteisissä opinnoissa, aikuisopiskelijoissa vuosilta 2005- 2013.
- Liite 2. Esimerkki sisällönanalyysin etenemisestä.

Terveystieteiden tiedekunta

Hoitotieteen laitos

Hoitotiede

Hoitotyön johtaminen

Sari Taavitsainen: Näyttöön perustuvan hoitotyön oppiminen: aikuisopiskelijoiden kokemuksia verkko-opintojaksolta

Pro gradu –tutkielma, 55 sivua, 2 liitettä (8 sivua)

Tutkielman ohjaajat: Yliopistonlehtori, TtT Pirjo Partanen ja suunnittelija, TtM, Ulla Kekäläinen

Toukokuu 2013

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata Itä – Suomen yliopiston Avoimen yliopiston sairaanhoitajien oppimiskokemuksia Näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolta vuosina 2009 – 2011. Tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan käyttää edelleen kehitettäessä kyseistä opintojaksoa. Tutkimuksessa käytettiin valmista aineistoa opiskelijoiden kuvauksista oppimisestaan kyseiseltä opintojaksolta (n=97). Opiskelijoilta oli kysytty palautekyselyssä, 1) mitkä tekijät edistivät ja mitkä vaikeuttivat oppimista, 2) mitä he kokivat oppineensa ja 3) miten he arvioivat voivansa hyödyntää oppimaansa käytännössä. Aineisto analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Opiskelijat olivat kokeneet opettajan palautteen sekä tuen ja kannustuksen keskeisimmiksi oppimista edistäväksi tekijöiksi. Tärkeää oli nopeasti annettu palaute, joka kannusti eteenpäin opiskeluissa ja lisäsi yhteisöllisyyden tunnetta verkko-opinnoissa. Tärkeäksi oli koettu myös itsenäisen ajankäytön mahdollistuminen verkko-opiskelun myötä, jolloin opiskelun saattoi tehdä joustavasti työn ja perhe-elämän mukaisesti. Keskeisimpiä oppimista vaikeuttavia tekijöitä opiskelijoiden palautteiden perusteella olivat oma kiireinen aikataulu sekä muut samanaikaiset kurssit.

Tärkeimmiksi oppimissaavutuksiksi muodostuivat tiedonhaun oppiminen, näyttöön perustuvan hoitotyön olemuksen ja sisällön oppiminen, sekä näyttöön perustuvan hoitotyön merkityksen oppiminen hoitotyössä. Opintojen avulla opiskelijat tiedostivat kuinka näyttöön perustuvaa hoitotyötä voidaan hyödyntää työssä. Muina oppimissaavutuksinaan opiskelijat toivat esille halun kehittää omassa työyhteisössä näyttöön perustuvaa hoitotyötä sekä kiinnostuksen lisääntymisen hoitotiedettä kohtaan. Tutkimuksen tulosten perusteella voidaan todeta, että verkkomuotoinen opetusmuoto toimii hyvin näyttöön perustuvan hoitotyön opettamisessa.

Jatkotutkimushaasteina esiin nousi opiskelijoiden oppimistulosten vertaaminen opintoihin, joissa on yhdistettynä sekä lähi-, että verkko-opetusta tai ainoastaan verkko-opetusta, opintojakson opiskelijoiden opintojen annin hyödyntäminen omassa työssä sekä näyttöön perustuvan hoitotyön kehittäminen, opiskelijoiden aktiivisuuden merkitys verkko-opinnoissa oppimistuloksiin verrattuna sekä opiskelijan iän ja työkokemuksen merkitys oppimistuloksiin.

Asiasanat: Avoin yliopisto, Näyttöön perustuva toiminta, aikuisopiskelija, koulutusinterventio sekä verkko-opiskelu.

Faculty of Health Science

Department of Nursing Science

Nursing Science: Nursing Management

Sari Taavitsainen: Learning evidence-based nursing: experiences of adult learners from the online learning period

Master's thesis, 55 pages, 2 appendices (8 pages)

Supervisors: Senior university lecturer, Pirjo Partanen, PhD, and coordinator Ulla Kekäläinen, PhD

May 2013

The purpose of this study was to describe the learning experiences of nurses participating in the course Evidence Based Nursing organized by the Open University of the University of Eastern Finland in 2009-2011. The aim was to produce information that could be utilized in the further development of the course. The study used pre-existing data of students' descriptions of what they had learned from the course (n=97). A feedback questionnaire asked the students 1) what were the factors promoting learning and what made learning difficult, 2) what they felt they had learned, and 3) how they evaluated their chances of being able to utilize what they had learned in practical work. The data were analysed using content analysis that used the data as its premise.

Students had felt that their learning was most clearly promoted by feedback from the teacher and the support and encouragement that they had received. Quickly given feedback that encouraged continuing the studies was important and also increased a feeling of communality in the online studies. The fact that the online studies enabled independent time management was also considered important as this made it possible to study flexibly in accordance with work and family life. According to the feedback from students, factors making learning more difficult included the participants' personal, busy timetables and other courses taking place at the same time.

Learning information retrieval and getting to know the essence and contents of evidence-based learning and its meaning in nursing became the most important learning achievements. The studies helped students to understand how evidence-based nursing can be utilized at work. The students also brought up a desire to develop evidence-based nursing in their working community and an increased interest in nursing science as their other learning achievements. Based on the study results, it can be said that the form of online-based teaching is well suited to teaching evidence-based nursing.

The following issues emerged as challenges for further research: comparing the learning results of the students with studies that combine contact teaching and online teaching, or those consisting solely of online teaching; students utilizing what they had learned in the course and developing evidence-based nursing; the importance of student's own proactivity in the online studies compared to their learning results; and the effect of students' age and work experience on their learning results.

Key words: Open university, Evidence-based practice, adult learner, education intervention, online studying

1 JOHDANTO

Vaikuttavat terveyspalvelut ovat yksi hyvinvointiyhteiskuntamme kestävyysperusedellytyksistä. Terveyspalveluiden keskeinen tavoite on väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Tämä vaatii pysyvää ja osaavaa henkilökuntaa. (Hallitusohjelma 2011, Sosiaali- ja terveysministeriö 2009, 2012.) Terveystieteiden kehittäminen nostaa palveluiden ja hoidon laadun sekä asiakaslähtöisyyden painopistealueiksi terveydenhuollossa (Terveystieteiden kehittäminen 2011.) Suomen väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä nousee miltei puolella vuoteen 2060 mennessä työikäisten määrän samanaikaisesti vähetessä. Tämä vaikuttaa myös terveysalan työvoiman tarpeeseen. (Tilastokeskus 2012.) Tulevaisuudessa terveydenhuoltoalan vetovoimaisuuden kehittämiseen onkin kiinnitettävä lisäntyneesti huomiota. Myös alalla jo olevan henkilökunnan lisäkoulutukseen tulee kiinnittää huomiota. Ala kehittyy koko ajan ja vaateet uusien toimintatapojen käyttöönotosta ja toiminnan kehittämisestä ovat osa terveydenhuollon arkea. (Stakes 2008, STM 2009, 2012.) Terveystieteiden kehittämisessä uusien näyttöön perustuvien toimintamallien käyttöönotto on tarpeen (Terveys - 2015 kansanterveysohjelma, Finohta 2009).

Näyttöön perustuvan toiminnan avulla tapahtuva terveydenhuollon palveluiden vaikuttavuuden parantaminen on sosiaali- ja terveysministeriön kansallisen KASTE-ohjelman mukaista keskeistä kehittämistoimintaa terveydenhuollossa. Hoitotyöntekijöiltä odotetaan sitoutumista näyttöön perustuvan toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen. (STM 2009, STM 2012, Finohta 2009.) Tätä vaatii osaltaan myös meneillään oleva terveydenhuoltoalan työnjaon uudistaminen (STM 2012a). Koulutusinterventioiden käytöllä on todettu olevan vaikutusta näyttöön perustuvan toiminnan kehittämisessä (Melender & Häggman-Laitila 2009).

Näyttöön perustuvan hoitotyön opetuksen kehittäminen on tärkeää ja ajankohtaista. Koulutus ja saatu tieto tulee toteuttaa siten, että se on kaikkien hoitajien ymmärrettävissä ja saatavilla huolimatta siitä, kuinka kauan hoitajan peruskoulutuksesta on. Vain siten terveydenhuolto kehittyy haluttuun suuntaan ja hoitotyön laatu nousee kansallisten ja kansainvälisten suositusten mukaisesti. (Salomons 2011.) Näyttöön perustuvan toiminnan omaksuminen,

levittäminen ja juurruttaminen kohtaavat kuitenkin edelleen esteitä. Käsitteenä näyttöön perustuva toiminta on jokseenkin tunnettu, ja itse toiminnan aloittaminen koetaan edelleen vieraaksi. (Asadoorian, Hearson & Satyanarayan 2010.) Hoitajat tukeutuvat yhä edelleen mieluummin kollegoiden apuun kuin viralliseen tutkimustietoon. (Gerrish, Ashworth, Lacey & Bailey 2008, Grant, Colello, Riehle, Dende 2010, Majid, Foo, Luyt, Xue, Yin-Leng, Yun-Ke & Mokhtar 2011, Salomons, 2011.)

Tämän tutkimuksen tutkittavat olivat Itä-Suomen yliopiston Avoimen yliopiston opiskelijat hoitotieteen aineopintoihin kuuluvalta Näyttöön perustuva hoitotyö (4 op) – opintojaksolta. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata Avoimen yliopiston opetukseen osallistuneiden opiskelijoiden oppimiskokemuksia edellä mainitulla opintojaksolla vuosien 2009, 2010 ja 2011 aikana. Tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan käyttää edelleen kehitettäessä Näyttöön perustuva hoitotyö -opintojaksoa.

2 NÄYTTÖÖN PERUSTUVAN TOIMINNAN KEHITTÄMISEN TARVE TERVEYDENHUOLLOSSA

2.1 Kirjallisuuden haun kuvaus

Tutkimusta varten tehtiin kirjallisuuskatsaus Cinahl, Pubmed, Eric, Josku, Cochrane ja Linda – tietokannoista vuosilta 2005- 2013. Lisäksi tietoa haettiin Web of Sciencin kautta. Tiedonhaku tehtiin vuonna 2011 ja uudelleen vuonna 2013. Vuoden 2013 tiedonhaussa käytettiin apuna tieteellisen kirjaston informaattikkoa. Hakusanoiksi valittiin implement* OR model*, education intervent* OR program*, developm*, “evidence based practice”, “evidence-based” nurs*, “nursing practice”, “nursing quality improvement”, educati* AND effectiveness*, implementat*, “program development”, e-learn* web-learn*, näyttöön perustuva toiminta, näyttöön perustuva hoitotyö sekä niiden yhdistelmät. Kaikki tutkimukset olivat referee – käytännön läpikäyneitä. Haut rajattiin suomen tai englanninkieleen. Keskeisimpinä sisäänottokriteereinä oli, että tutkimukset kuvasivat näyttöön perustuvan toiminnan tai hoitotyön kehittämistä intervention tai kehittämistyön avulla tai tutkimukset koskivat verkkovälitteistä oppimista ja opettamista. Artikkeleista luettiin ensin läpi tiivistelmät ja niiden avulla viitteitä karsittiin. Tämän jälkeen luettiin koko julkaisu. Lisäksi tehtiin myös manuaalista tiedonhakua käymällä läpi tutkimusten lähdetutkimuksia. Manuaalisen haun avulla lähdeaineistoon löydettiin lisää tutkimuksia.

2. 2 Näyttöön perustuva toiminta

Näyttöön perustuva toiminta ja vaatimukset sen käyttöön ovat globalistuneet viime vuosikymmenien aikana (WHO 2010). Tutkitun tiedon tärkeys nousi kuitenkin esille jo Florence Nightingalen ajassa 1800-luvulla. Nightingale huomasi puutteen tilastollisten tietojen käytössä ja toimi pioneerina sosiaalisten ilmiöiden kuvaamisessa statistisesti. Häntä pidetään myös terveydenhuollon uudistajana. (Mc Donald 2001.)

Näyttöön perustuva toiminta on parhaan ajantasalla olevan tiedon arviointia ja käyttöä yksittäisen potilaan, potilasryhmän tai väestön terveyttä tai hoitoa koskevassa

päätöksenteossa. Näyttöön perustuva toiminta koostuu eri osa-alueista, joita ovat: tutkimukseen perustuva tieto, potilaan ajatus omasta tilastaan, sairaanhoitajan kliininen osaaminen ja resurssit. Keskeisellä sijalla on tutkimusnäyttö. (Lahdenperä & Lukkarinen 2003.) Tarkoituksena on hoidon tarpeeseen vastaaminen käyttäen vaikuttaviksi tunnistettuja menetelmiä ja hoitokäytäntöjä (STM 2009).

Näyttöön perustuva toiminta on tällä hetkellä osana hoitoalan koulutusta ja on saanut jalansijaa osaan työyksiköitä. Tähän on osaltaan myötävaikuttanut väestön lisääntynyt halu olla tietoinen omasta tilastaan ja eri hoitovaihtoehdoista. (STM 2012a.) Näyttöön perustuvaa toimintaa on kehitetty hoitotyön kansallisen tavoite- ja toimintaohjelman 2004 - 2007 avulla ja kehittämistyö jatkuu edelleen. Kansallisen tavoite- ja toimintaohjelman aikana saavutettiin alku näyttöön perustuvan toiminnan kehittämiseen hoitotyössä hoitotyöntekijöiden tietoisuuden lisääntymisen kautta. Parhaiten tavoite- ja toimintaohjelma saavutti esimiehiä sekä niitä hoitotyöntekijöitä, jotka ovat valveutuneita ja haluavat itse kehittyä ja pysyä ajan tasalla hoitotyön muutoksessa. (Stakes 2008). Näyttöön perustuvaan toimintaan tulee kuitenkin sitoutua kaikkien ammattiryhmien koulutuksensa mukaisesti (STM 2012a). KASTE-ohjelma 2012–2015 nostaa osaltaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä palveluiden edistämisen tämän hetken painopistealueiksi terveydenhuoltoon. Näiden painopistealueiden saavuttaminen edellyttää näyttöön perustuvan hoitotyön kehittämistä koulutuksen avulla (STM 2012.)

Erittäin tärkeällä sijalla näyttöön perustuvassa toiminnassa ovat hoitajan tiedot ja taidot sekä asenteet koskien näyttöön perustuvaa toimintaa. Tähän pystytään vaikuttamaan erilaisten koulutusinterventioiden avulla. (Elomaa 2003.) Etenkin luku- ja kirjoitustaitoja vahvistavilla interventioilla, hoitotyön kliiniseen ongelmaan kytkeytyvällä oppimisella sekä teoreettisilla opinnoilla on todettu olevan vaikutusta näyttöön perustuvan toiminnan oppimisessa (Melender & Häggman-Laitila 2009.)

2.3 Koulutusinterventiot näyttöön perustuvan hoitotyön osaamisen kehittämisessä

Interventio määritellään väliintuloksi jonkin asian kehittämiseksi, jotta lopputulos paranee. Se voi olla esimerkiksi aiemmasta, totutusta poikkeava koulutusmuoto (Rautava, Salanterä, Helenius & Tofferi 2009). Kansainvälistä tutkimuskirjallisuutta koskien näyttöön perustuvan toiminnan oppimista hoitotyön koulutuksessa löytyy melko paljon. Etsittäessä tietoa koskien erilaisia koulutusinterventioita tutkimustietoa löytyy lähivuosilta enenevästi. Se, millaiset koulutusinterventiot ovat oppimisen kannalta merkityksellisiä vaatii kuitenkin tarkempaa tutkimusta (Bloomfield, While, Roberts, 2008). Koulutusinterventioiden kehittäminen ja niiden vaikuttavuuden arviointi ovatkin tulevaisuuden keskeisiä haasteita (Melender & Häggman-Laitila 2009). Näyttöön perustuvan hoitotyön opettamisessa on verkossa tapahtuvan oppimisen todettu parantavan opiskelijoiden opiskeluedellytyksiä (Kekäläinen & Ruuska 2009b, Kim, Brown, Fields & Stichler 2009) ja edesauttavan uuden toimintamallin leviämistä ja käyttöönottoa (Friedman, Wickman & Read 2009). Ne lisäävät opiskelijan omaa oppimista ja vuorovaikutteisuutta (Wolbrink & Burns 2012) ja siten niillä on vaikutusta opiskelijoiden itseohjautuvuuteen. Tässä vaikuttavana tekijänä on se, kuinka hyödylliseksi opiskelijat kokevat opinnot sekä, kuinka tyytyväisiä opiskelijat ovat koulutukseen (Liaw, Huang 2013).

Yhä enenevässä määrin koulutusinterventioita on mukana kansainvälisessä tutkimuksessa verkkovälitteisistä opinnoista. Eri koulutusinterventioiden vaikuttavuutta koskevia tutkimuksia tarvitaan kuitenkin tulevaisuudessa lisää, jotta vaikuttavimmat verkkovälitteiset koulutusinterventiot löydetään. (Bloomfield y.m 2008.) Tulokset siitä, millaiset interventiot luovat pitkävaikutteisia tuloksia, vaihtelevat. Tehokkaiden koulutusinterventiomenetelmien löytämiseksi merkittävää on kuvata käytetty interventio tutkimuksessa. Internet-pohjaisten koulutusmenetelmien ollessa kyseessä tärkeää on huomioida opiskelijoiden motivaatio ja tukea opiskelijoiden itsenäistä opiskelua. (Melender & Häggman-Laitila 2009). Johansson, Fogelberg-Dahm & Wadensten (2010) korostavat koulutuksen tärkeyttä johtavassa asemassa olevien hoitajien kohdalla. Koulutus interventioiden tulisi kohdistua näyttöön perustuvan toiminnan johtamisen tukemiseen tavoitteen ollessa korkealaatuinen hoito sekä lisääntynyt potilastyytyväisyys. Vuoden 2011 hallitusohjelma painottaakin yliopistokoulutuksen sisällöllistä ja tavoitteellista kehittämistä tulevaisuudessa. (Hallitusohjelma 2011).

2.4 Aikuisopiskelija tutkimustiedon oppijana

Hoitoala on jatkuvassa muutoksessa ja sen myötä myös koulutukselta vaaditaan kehittymistä ja muutoksia. Työntekijöiden tulee pystyä vastaamaan paitsi muuttuvaan hoitoalaan, myös potilaiden lisääntyneisiin vaateisiin hoitoa koskien. (Levin & Feldman 2006.) Työssä, johon on menty ammatillisen koulutuksen päätyttyä ei pärjätä enää peruskoulutuksella vaan työntekijöiltä vaaditaan halua ja valmiutta edelleen kouluttautumiseen. Aikuisiällä kouluttautuminen onkin lisääntynyt nyky-yhteiskunnassa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010). Aikuisiällä jatkokouluttautumisesta puhuttaessa käytetään myös termiä elinikäinen oppiminen. Elinikäisen oppimisen lähtökohtana on, että ihminen kehittää jatkuvasti omaa osaamistaan suhteessa työn edellyttämiin vaatimuksiin. Tämä on myös urasuunnittelun tavoite. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja työssä olevien ammattilaisten osaamisen päivittäminen on yhä tärkeämpää. Elinikäinen oppiminen on tärkeää, jotta sekä hoitotyön koulutuksessa että työelämässä pystytään vastaamaan ympäristön tuomiin haasteisiin, esimerkiksi osaavan työvoiman riittävyyden turvaamiseksi. Tähän liittyen myös työikäiselle aikuisväestölle on tarjottava mahdollisuus kehittää itseään sekä oppia uutta. Tähän haasteeseen vastaavat osaltaan avoimen ylopiston tarjoamat opinnot. (Hopia, Niskanen, Peltokoski & Heikura 2008.)

Aikuisopiskelijoita ja heidän oppimistaan tutkittaessa on tullut esille, että aikuisopiskelijat pyrkivät saavuttamaan tietoa joka tyydyttää heidän älyllistä uteliaisuuttaan, antaa mahdollisuuksia yhdistellä uuteen tietoon aiempaa kliinistä kokemusta ja mahdollistaa refleктоimisen äskettäin opitun suhteen. Aikuisopiskelijat haluavat olla aktiivisia omassa oppimisessaan ja kokemuksensa jakamisessa. (Lin, Chen & Fang 2010, Bells & Kozlowski 2008.) Oppimistuloksiin vaikuttaa verkko-opintojen kohdalla myös se, missä määrin opiskelijat kokevat saavuttavansa yhteisöllisyyttä opintojen aikana. Niillä aikuisopiskelijoilla, joilla on suurempi yhteisöllisyyden tunne verkkovälitteisissä opinnoissa, on myös korkeampi opiskelutyytyväisyys ja paremmat oppimistulokset. (Lin ym. 2010.)

Siihen, kuinka hyvin aikuisopiskelijat kokevat suoriutuvansa opiskelusta ja kuinka hyvin he saavuttavat asettamansa päämäärät vaikuttaa annetun opetuksen ohella se, kuinka he uskovat

pystyväänsä oppimaan (Laine & Malinen 2009). Cervone'n (2006) mukaan varsinkin opintojen alkuvaiheessa opiskelijan negatiiviset käsitykset kohtaamistaan riskeistä oppimisen ja siinä onnistumisen suhteen kaventavat opiskelijan mahdollisuuksia onnistua opinnoissaan. Tämän kohtaavat etenkin ne opiskelijat, joiden aiemmista opinnoista on jo aikaa. Cervone (2006) puhuu koulutuksellisesta minäpystyvyyssarviosta, joka kuvaa myös opiskelijoiden arviota siitä, kuinka he kokevat itsensä tasavertaisina globalisoituneen koulutusyhteiskunnan jäseninä.

Opettajan toiminnassa keskeistä onkin huomioida aikuisopiskelijoiden motivaatio ja tukea heidän itsenäistä työskentelyään (Melender, Häggman-Laitila 2009). Opiskelun alkuvaiheessa opiskelijoiden tulisi selkeyttää itselleen, mitkä ovat heidän tavoitteensa oppimisessa kyseisen koulutuksen aikana. Tämä edistää oppimista. (Layzell & Chahal 2010.)

2.5 Yhteenveto tutkimuksen lähtökohdista

Erilaisten koulutusinterventioiden käyttö on lisääntynyt viime vuosina hoitotyön koulutuksessa. Tutkimustulokset siitä, millaiset koulutusinterventiot ovat oppimisen kannalta kaikkein tuloksekkaimmat vaihtelevat.

Verkkovälitteiset opinnot ovat yleistymässä tulevaisuudessa kaikilla aloilla ympäri maailman. Kehitettäessä opintoja verkossa on opintojen toteuttajien ja suunnittelijoiden panostettava opintojen laatuun, opintojen suunnitteluun ja monipuolisuuteen. Tutkimusten mukaan verkkovälitteisten opintojen tuloksekkuutta ja opiskelijoiden tyytyväisyyttä kohottaa runsas opettajien ja opiskelijoiden välinen yhteistyö.

Aikuisiällä kouluttautumisesta puhuttaessa on tärkeää tuntee aikuisopiskelijoiden opiskelun lähtökohtia. Aikuisopiskelijat ovat aktiivisia opiskelijoita, jotka haluavat peilata aiemmin oppimaansa opintoihinsa. Tärkeää aikuisopiskelijoille on sosiaalisuus etenkin verkko-opinnoissa sekä tietokoneen käytön osaaminen. Hoitajien suhtautuminen verkossa toteutettavaan opetukseen on pääosin myönteistä. Verkkovälitteinen opetus mahdollistaa

ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun. Tämä helpottaa myös hoitoalalla työskentelevien opiskelumahdollisuuksia, koska osa hoitoalalla olevista tekee vuorotyötä. Tämän tutkimuksen tärkeimmät lähdetutkimukset ovat liitteenä taulukossa 1.

3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITE, TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata Itä – Suomen yliopiston Avoimen yliopiston Näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla opiskelevien sairaanhoitajien oppimiskokemuksia Näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolta vuosina 2009 – 2011. Tavoitteena on tuottaa tietoa, jota voidaan käyttää kehitettäessä edelleen näyttöön perustuvan hoitotyön koulutusta.

Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

1. Mitkä tekijät edistivät näyttöön perustuvan hoitotyön taitojen oppimista?
2. Mitkä tekijät vaikeuttivat näyttöön perustuvan hoitotyön taitojen oppimista?
3. Miten koulutukseen osallistuneet arvioivat oppimansa käytäntöön soveltamisen mahdollisuuksia?

4 TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT

4.1 Tutkimusaineiston keruu

Tässä tutkimuksessa käytettiin valmista avoimin kysymyksiin saatua kyselyaineistoa ja opintojaksolle osallistuneiden avoimia kuvauksia oppimisestaan. Aineisto oli koottu Itä-Suomen Avoimen yliopiston Näyttöön perustuva hoitotyö opintojakson päätteeksi opiskelijoilta vuosilta 2009 - 2011. Opiskelijat olivat vastanneet kolmeen avoimeen kysymykseen, sekä antaneet kirjallista palautetta opintojakson verkkoympäristössä. Aineisto sisälsi yhteensä 97 opiskelijan oppimiskokemuksia ja palautteita. Tutkittava aineisto oli laadullista. Kyseessä oli ei-sattumanvarainen eli tarkoituksenmukainen otanta. Tärkeää on, että otoksessa ovat ne henkilöt, joilla on kokemusta tutkittavasta ilmiöstä. (Hirsjärvi 2001.) Tässä tutkimuksessa tiedonantajia olivat ne Avoimen yliopiston opiskelijat, jotka olivat antaneet suostumuksensa näyttöön perustuva hoitotyön opintojakson palautteiden käyttöön tieteelliseen tutkimukseen.

4.2 Arvioitava koulutusinterventio

Tämän tutkimuksen arvioitava koulutusinterventio oli Itä-Suomen yliopiston Näyttöön perustuva hoitotyö -opintojakso. Opintojakso on osa hoitotieteen 62 opintopisteen laajuista opintokokonaisuutta. Opintojakso on toteutettu verkkovälitteisesti vuodesta 2009 alkaen. Hoitotieteen aineopintoihin ilmoittautuneet opiskelijat olivat pääsääntöisesti aikuisopiskelijoita, jotka työskentelivät terveysalalla, ja joilla oli aiempi terveysalan tutkinto taustallaan (esim. sairaanhoitaja amk). Opintojaksolle osallistui myös yliopiston perustutkinto-opiskelijoita. Opintojen suunnittelussa oli otettu huomioon käytännölläisyys, jolloin opintojen aikana opiskelijoilla oli mahdollisuus pyrkiä kehittämään käytännön toimintaa terveysalalla. (Kekäläinen & Ruuska 2009a.) Tämä tapahtui liittämällä opintojakson tehtäviin käytännön työstä noussut ongelma, johon opiskelija etsi tutkimustuloksia.

Tutkittavassa koulutusinterventiossa opiskelijat opettelivat prosessimaisella työskentelyllä keskeisiä taitoja näyttöön perustuvassa hoitotyössä kuten pico kysymysten tekoa, tutkimustiedon hakemista kansallisista ja kansainvälisistä tietokannoista, tutkimusten arviointia ja implementointia käytäntöön. Opintojaksolla opiskelijat oli jaettu pienempiin 15-20 opiskelijan keskusteluryhmiin. Opintojaksoon kuului viisi oppimistehtävää, jotka opiskelija palautti Moodle-ympäristöön. Tehtävät olivat yksilötehtäviä. Opiskelijat kommentoivat toisten palauttamia oppimistehtäviä verkossa kunkin oppimistehtävän kohdalla. Yhdessä oppimistehtävistä vertaispalautteenanto oli pakollista. Opintojakson viimeinen tehtävä oli kirjallinen tehtävä, jossa opiskelija koosti oppimistehtäviä hyödyntäen kirjallisen esseen. Kyseisessä oppimistehtävässä opiskelija muodosti hakemansa näytön perusteella vastauksen pico- kysymykseen kehitti uuden näyttöön perustuvan toimintamallin tai -ohjeistuksen käytännön toiminnalle pohtien käytäntöön vientiin liittyviä kysymyksiä.

Opintojaksolla toimi kaksi Itä-Suomen yliopiston hoitotieteen laitoksen opettajaa tutoreina. Avoimen yliopiston suunnittelija ja sihteeri huolehtivat käytännön järjestelyihin liittyvistä asioista ja vastasivat niitä koskeviin kysymyksiin. Opettajat vastasivat opiskeluisältöjä koskeviin kysymyksiin. Käytössä oli verkkoympäristössä Kysymyksiä-palsta, jota kautta kaikki opiskelijat saivat samanaikaisesti tietoa kysytyistä asioista. Lisäksi henkilökohtaisia kysymyksiä oli mahdollista kysyä suoraan tutoriopettajalta. Opiskelijat saivat viikossa henkilökohtaista tai ryhmäpalautetta opintojakson opettajilta kunkin oppimistehtävän kohdalla. Opintojakson jälkeen opiskelijat saivat yhteenvetopalautteen opiskelijoiden antamasta palautteesta.

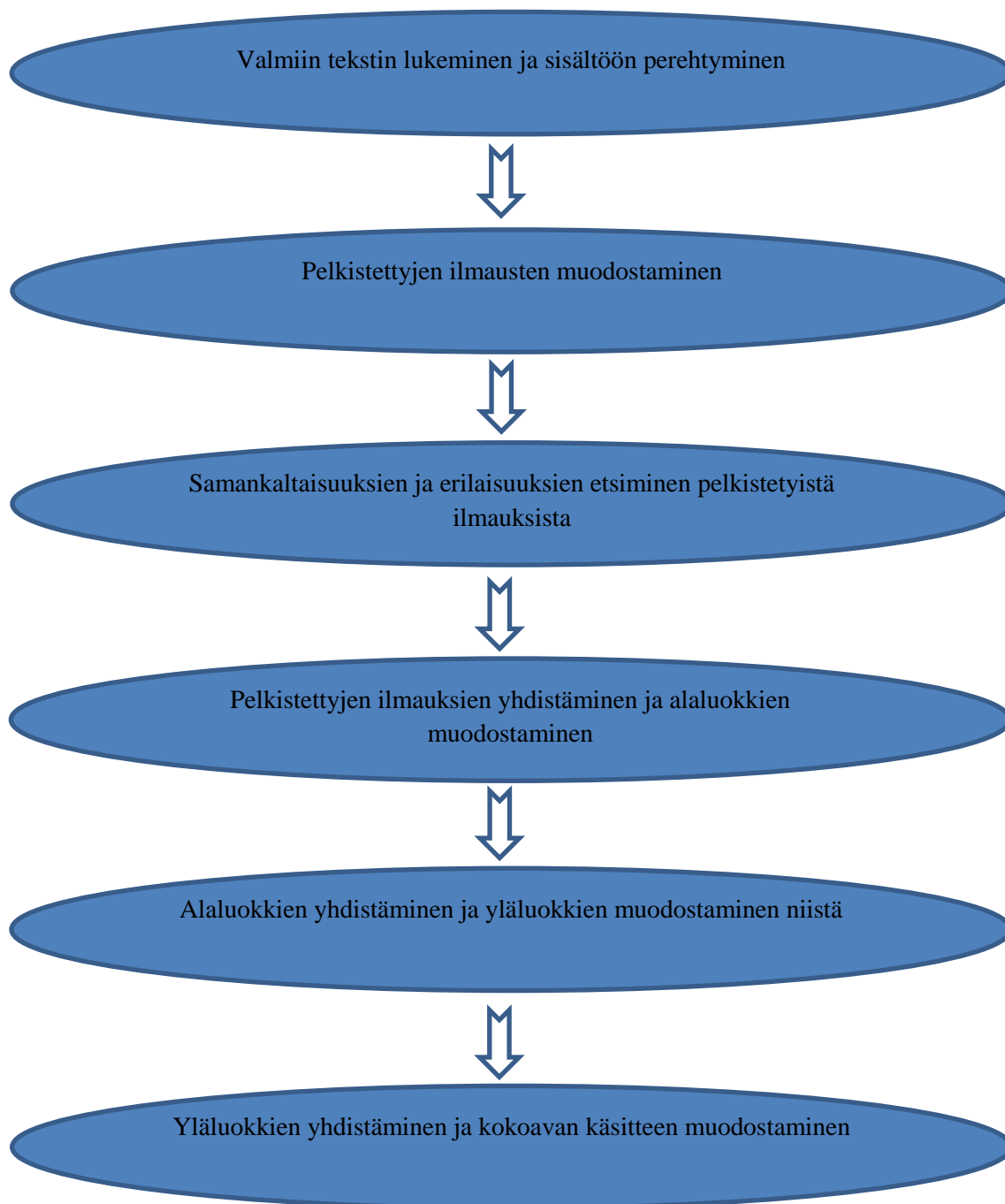
Opintojakso sisälsi luentoja näyttöön perustuvasta hoitotyöstä, tiedonhausta ja näyttöön perustuvan hoitotyön soveltamisesta käytäntöön. Sillä kyseessä oli verkko-opintojakso opiskelijoilla oli mahdollisuus kuunnella luennot valitsemanaan ajankohtana opintojakson aikana. Opiskelijat pystyivät myös kuuntelemaan luennot useampaan kertaan niin halutessaan.

4.3 Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin sisällönanalyysin avulla. Sisällönanalyysissä tutkija pyrkii kuvaamaan aineiston tiivistetyssä muodossa etsien siitä merkityksiä, ilman että aineiston sisältämä informaatio katoaa. Analysoitava data voi olla laadullista tai se voi olla kvantitatiivisesti mitattavia muuttujia. (Burns & Grove 1997.) Tuotoksena on sanallinen, selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä. Induktiivisessa sisällön analyysissä tutkija aloittaa yksittäisistä sanoista tai lausahduksista edeten suurempiin kokonaisuuksiin käsitteitä yhdistellen. Tuloksena on vastaus tutkimuskysymyksiin tai – tehtävään. Tutkijan pyrkimys on ymmärtää tutkittavia ja heidän ajatuksiaan heidän omasta näkökulmastaan analyysin kaikissa vaiheissa. (Tuomi & Sarajärvi 2003.)

Tässä tutkimuksessa opinnäytetyön tekijällä oli käytössään valmis materiaali Avoimen yliopiston opintojen oppimispalautteiden muodossa. Tutkimuksen aineiston analyysi alkoi materiaalin läpilukemisella ja siihen tutustumisella, jonka jälkeen analyysi eteni Tuomi & Sarajärven (2003) esittämän vaiheistuksen mukaan, jotka ovat: 1) aineiston redusointi eli pelkistäminen, 2) aineiston klusterointi eli ryhmittely ja 3) aineiston abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Aineiston analyysin eteneminen laadullisessa tutkimuksessa

Tuomi & Sarajärvi 2003.

Materiaalia läpiluokiessaan tutkija perehtyi sen sisältöön. Aukikirjoitettua tekstiä oli yhteensä 40 sivua 1,5 rivivälillä kirjoitettuna. Läpilukeminen muodosti tutkijalle kokonaiskäsitteilyksen tekstistä nousevista asioista ja käsitteistä ja tekstin sisältö konkretisoitui. Ennen varsinaisen sisällön analyysin aloittamista tutkija määritteli analyysiyksikön. Analyysiyksikkö voi olla sana, lause, lausuma tai ajatuskokonaisuus (Tuomi & Sarajärvi 2003). Tässä tutkimuksessa analyysiyksikkö oli sana tai lausuma. Seuraavassa esitetään kuvaus analyysin etenemisestä tässä tutkimuksessa.

- 1) Pelkistämistäis- eli redusointivaiheessa aineistosta etsittiin tutkimuksen kolmeen tutkimuskysymykseen niitä kuvaavia ilmaisuja. Ilmaukset ryhmiteltiin tutkimuskysymyksiä vastaaviin ryhmiin peräkkäin kirjoitettuna. Osa aineistosta tuli tutkijalle jo valmiiksi ryhmiteltynä. Alkuperäisilmauksista muodostettiin pelkistettyjä ilmauksia ja näin aineisto tiivistyi, kuten pelkistämävaiheen tarkoitus on. Pelkistämävaiheessa tutkijalle tärkeää oli pelkistettyjen ilmausten muodostamisen niin, että aineiston olennainen sisältö säilyi totuudenmukaisena. (Tuomi & Sarajärvi 2003.)
- 2) Ryhmittely- eli klusterointivaiheessa alkuperäisilmaukset käytiin läpi ja aineistosta etsittiin eroavaisuuksia ja samankaltaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Tässä vaiheessa tutkija vertasi pelkistettyjä ilmauksia vielä tiedonantajien alkuperäisilmauksiin. Tässä vertailussa tarkoitus oli varmistaa ettei alkuperäisilmauksien sanoma ole muuttunut pelkistettyjä ilmauksia muodostettaessa. Samankaltaiset käsitteet ryhmiteltiin omaksi ryhmäkseen ja nimettiin ryhmän sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Tällöin syntyivät analyysin osatekijät. Luokittelu tiivistää aineistoa yksittäisten tekijöiden sisältyessä yleisempiin käsitteisiin. (Tuomi & Sarajärvi 2003.)
- 3) Käsitteellis- eli abstrahointivaiheessa jo muodostetuista osatekijöistä yhdisteltiin tekijöitä. Tekijät nimettiin jälleen luokkaa kuvaavalla nimellä. Tekijöistä muodostettiin vielä yhdistävä tekijä, joka nimettiin tutkimuksen sisältöä ja tutkimusongelmaa kuvaavasti. (Tuomi & Sarajärvi 2003.) Liitteessä 2 on esitetty esimerkki analyysin etenemisestä yhden tutkimuskysymyksen osalta.

5 TULOKSET

5.1 Oppimista edistäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla

Oppimista edistäneet tekijät opintojaksolla koostuivat neljästä tekijästä: 1) motivaatio ja halu kehittyä, 2) ajankäytön hallinta opiskeluissa, 3) opintojakson toteutusmuoto, 4) tuen ja palautteen saaminen opintojaksolla. Kukin tekijä muodostui yhdestä tai useammasta osatekijästä, joita on kuvattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Sisällönanalyysin tulos oppimista edistäneistä tekijöistä Näyttöön perustuva hoitotyö – opintojaksolla.

Osatekijä	Tekijä	Yhdistävä tekijä
*oma kehittyminen ja haasteisiin vastaaminen *itsenäinen tiedonhaku tietokannoista	motivaatio ja halu kehittyä	oppimista edistäneet
*mielenkiinto opintoja kohtaan *halu oppia verkko-opinnoissa		tekijät
*ajankäytön itsenäinen organisointi *aikataulun avulla opintoihin sitouttaminen *joustavuus aikatauluissa tarvittaessa	ajankäytön hallinta opiskeluissa	
*oivaltamaan saattaminen *verkkovälitteinen opetusmenetelmä *opintojakson opetusmateriaali *moodle-ympäristön käyttö	opintojakson toteutusmuoto	
*opintojen prosessimaisuus ja pilkkominen osiin *tehtävien selkeys *tehtävien aiheiden omavalintaisuus		
*opintojakson suunnittelussa onnistuminen *vertaistuen antaminen ja saaminen *opettajien antama palaute ja arviointi	tuen ja palautteen saaminen opintojaksolla	

5.1.1 Motivaatio ja halu kehittyä

Opiskelijoiden kuvausten mukaan motivaatio ja halu kehittyä koostuivat kolmesta osatekijästä: oma kehittyminen ja haasteisiin vastaaminen, itsenäinen tiedonhaku tietokannoista, mielenkiinto opintoja kohtaan ja halu oppia verkko-opinnoissa.

Oman kehittymisen ja haasteisiin vastaamisen kautta opiskelijat kehittivät opiskelijoina, mikä oli oleellinen oppimista edistävä tekijä opinnoissa. Opiskelijat kokivat opintokokonaisuuden haasteelliseksi ja olivat tyytyväisiä huomattuaan kehittyneensä opiskelun edetessä. Tässä apuna olivat opettajat sekä toiset opiskelijat. *”Myös opettajan palaute auttoi opiskelussa ja toisten opiskelijoiden töiden seuraaminen loi uskoa oman työn työstämisen mahdollisuuteen”*.

Opinnoissa korostui itsenäinen opiskelu ja oppiminen, koska opintokokonaisuus oli verkossa toteutettu. Opintojen edetessä opiskelijat oppivat luottamaan omaan kykyihinsä selviytyä haasteellistenkin tehtävien edessä. *”Itsenäinen oppiminen on hyvin tehokasta”*. *”Omaehtoinen opiskelu ja lisätiedon sekä materiaalin hankkiminen edistivät oppimista”*.

Itsenäinen tiedonhaku tietokannoista vaati paneutumista ja työtä onnistuakseen. Tiedonhaku verkossa ulkomaisista ja kotimaisista tiedonhausta tehtiin yksilötyönä, mikä koettiin aluksi vaikeana, mutta lopulta palkitsevana. Opiskelijat kokivat saaneensa opintojen myötä valmiuksia selviytyä tiedonhausta myös omassa työyhteisössään, koska tiedonhaku tehtiin itsenäisesti ja tehtävien aiheet opiskelijat valitsivat työyhteisön tarpeita vastaaviksi. Tämä lisäsi opiskelijoiden motivaatiota itsenäiseen tiedonhaakuun onnistumisen myötä. *”Itse joutui etsimään tietoa”*.

Mielenkiinto opintoja kohtaan ja halu oppia verkko-opinnoissa näkyi opiskelijoiden innostuneisuutena opiskeltavasta aiheesta. Verkko-opinnot olivat osalle opiskelijoita täysin uusi opiskelumuoto, joka vaati alkuun verkkoalustan käytön opettelua. Opintojen aikana

verkko-oppimisympäristö tuli tutuksi, mikä auttaa opiskelijoita jatkossa heidän osallistuuksaan mahdollisiin verkko-opintoihin uudelleen. Luentojen kertaamisen mahdollisuus auttoi sisäistämään uutta tietoa, joka puolestaan lisäsi mielenkiintoa opintokokonaisuutta kohtaan. *”Tekemällä oppii ajatus; luin ohjeet ja kuuntelin luennot moneen kertaan ja siitä sitten vain tekemällä oppii”, ”Oma motivaatio ja etukäteen annetut aikataulut, mitkä auttoivat organisoimaan omaa opiskelua”, ”Tavoitteet, välitavoitteet, motivoituneisuus, kiinnostus aihetta kohtaan ”.*

Opiskelijoista heijastui halu oppia näyttöön perustuvaa hoitotyötä itsenäisesti, mikä edesauttoi itse oppimisprosessia. Osalla opiskelijoista oli jo taustatietoja aiheesta aiempien terveysalan opintojen kautta, mutta osalle aihe oli täysin uusi. Tiiviin opintokokonaisuuden avulla opiskelijat onnistuivat tavoitteissaan, mikä osaltaan lisäsi innostusta verkko-opintoja kohtaan. Opiskelijat näkivät verkossa tapahtuvan opiskelun mukanaan tuomat mahdollisuudet esimerkiksi opiskelun ja työelämän yhdistäminen. *”Lisääntyvä halu onnistua näytön etsinnässä”, ”Oma perehtyminen materiaaliin ja muiden opiskelijoiden kommentit sekä keskustelut”.*

5.1.2 Ajankäytön hallinta opiskeluissa

Ajankäytön hallinnan opiskeluissa koettiin koostuvan kolmesta osatekijästä: ajankäytön itsenäinen organisointi opiskeluissa, aikataulun avulla opintoihin sitouttaminen sekä joustavuus aikatauluissa tarvittaessa.

Ajankäytön itsenäinen organisointi opiskeluissa on vahvana tunnusmerkkinä verkkovälitteisesti järjestettävässä opintokokonaisuudessa. Etuna opiskelijat pitivät sitä, että he pystyivät itse määrittelemään milloin tekivät annettuja opintotehtäviä. Ajankäytön itsenäinen organisointi mahdollisti opiskelussa etenemisen omaan tahtiin annettujen aikarajojen puitteissa. *”Omatoiminen pohdiskelu ja omaan tahtiin eteneminen. Kuitenkin määrättyyn aikaan palauttaminen ohjasi ja asetti sopivasti vaatimusta itselle”.*

Aikataulun avulla opintoihin sitouttaminen oli opiskelijoiden mielestä hyvä tapa sitouttaa opiskelijat tiiviisti opintoihin ja oppimistehtäviin. Aikataulua pidettiin sopivan tiukkana. Aikataulua pidettiin myös selkeänä ja etukäteen annettuja tehtävien palautuspäiviä opintoja ohjaavina. *”Hyvä ehkä liiankin tiukka aikataulu työssä käyvälle. Oli aina pakko rutistaa viime metreillä, jotta ehti saada työt valmiiksi”, ”Tiukahko aikataulu piti ajatuksia ja toimintaa kiinni koko opintojaksossa”.*

Joustavuus aikatauluissa tarvittaessa sisälsi tiedon siitä, että mikäli opintotehtäviä ei saanut palautettua aikataulun rajoissa opettajat antoivat lisäaikaa. Varsinkin työssäkäyville opiskelijoille tämä oli kurssin jatkon kannalta tärkeää. Joustavuuteen liittyen opiskelijat kiittelivät opettajien kannustavuutta. *”Joustava verkkotyöskentely, voi soveltaa omaan elämäntilanteeseen. tehtävien palautuspäivät pitivät kiinni kurssissa, eikä päässyt työt kasaantumaan”, ”Kuitenkin sait tarvittaessa lisäaikaa, jos ei päivälleen ehtinyt. Verkkokeskustelut, kannustava opettaja”.*

5.1.3 Opintojakson toteutusmuoto

Opintojakson toteutusmuoto koostui kahdeksasta osatekijästä: oivaltamaan saattaminen, verkkovälitteinen opetusmenetelmä, opintojakson opetusmateriaali, Moodle-ympäristön käyttö, opintojen prosessimaisuus ja pilkkominen osiin, tehtävien selkeys, tehtävien aiheiden omavalintaisuus sekä opintojakson suunnittelussa onnistuminen.

Oivaltamaan saattaminen tapahtui opiskelijoiden antamien palautteiden mukaan opintojakson etenemisen myötä. Opinnot oli suunniteltu oppimista edistäväksi. Edeltävässä tehtävässä opittu tuki seuraavaa tehtävää haastavuuden lisääntyessä. Näin opiskelija pystyi kurssin edetessä harjoittelemaan aiemmin oppimaansa ja sai positiivisia kokemuksia opintojakson edetessä. *”Kurssi oli toteutettu siten, että innostus ja haastavuus kasvoivat rintarinnan”, ”Tehtävät olivat hyvin aikataulutettu ja aiemmin opittu tuki hyvin seuraavaa tehtävää. Ohjeet olivat selkeät”.*

Verkkovälitteinen opetusmenetelmä sai opiskelijapalautteissa runsaasti kiitosta. Opiskelijat kokivat nimenomaan verkkovälitteisen opetuksen mahdollistavan opintokokonaisuuteen osallistumista kauempaakin Suomesta. Kiitosta saivat myös itse opetusjärjestelyt, luennot pystyi kuuntelemaan oman aikataulun puitteissa kotikoneelta. *”On hienoa, että on olemassa mahdollisuus netin kautta osallistua koulutukseen, se mahdollistaa monelle sen, että voi olla mukana”*.

Opintojakson opetusmateriaali oli pääosin verkkovälitteisenä ja sen läpikäyminen myös opetti opiskelijoille Moodlen käyttöä. Verkkovälitteisen opetuksen ollessa kyseessä suurena antina on mahdollisuus palata jo kuultuihin luentoihin uudelleen verrattuna perinteiseen lähiopetukseen. *”Materiaali on selkeä ja nopeasti oppii liikkumaan sivuilla ja löytämään tarvitsemansa”*, *”Verkkoluennot olivat parasta antia. Olen aina ollut perinteisen luento-opetuksen ystävä, ja verkkoluentoja saatoin lisäksi kuunnella minulle parhaiten sopivana ajankohtana ja pitää välillä taukoakin”*.

Moodle-ympäristön käyttö tarkoitti opintokokonaisuuden järjestämistä täysin verkkovälitteisenä. Opiskelijoiden palautteissa opiskelijat kertoivat tämän mahdollistavan useamman opiskelijan osallistumisen opintokokonaisuuteen kuin lähiopetusmuoto olisi mahdollistanut. Moodle toimi myös interaktiivisena kanavana opiskelijoiden yhteydenpitoon opettajiin ja toisiin opiskelijoihin. Moodlen kautta mahdollistui sosiaalisuus, joka edistää oppimista aikuisopiskelijoilla. *”Moodle ympäristö mahdollisti opiskelun omaan tahtiin. Vertaisarviointia pidin myös mielekkäänä tapana perehtyä muiden tehtäviin ja sain itse palautteesta vinkkejä omaan työhöni”*.

Opintojen prosessimaisuus ja pilkkominen osiin tuki oppimista tehokkaasti. Opintojakso oli suunniteltu siten, että yhden asian oppiminen johti seuraavaan ja näin opiskelija hiljalleen sisäisti koko opintokokonaisuuden. Kussakin viidessä opintotehtävässä oli opintokokonaisuutta ajatellen lisää näyttöön perustuvan hoitotyön toteuttamisen osatekijöitä, joista lopussa hahmottui koko näyttöön perustuvan hoitotyön olemus. *”Yhden asian*

oppiminen johti seuraavan ymmärtämiseen ja kokonaisuus hiljalleen hahmottui”, ”Vähitellen tutustuin uuteen asiaan pala palalta”.

Tehtävien selkeys auttoi tehtävien teossa ja oppimisessa varsinkin kun kyseessä oli opintokokonaisuus verkossa. Opiskelijat toivat palautteissaan esille, että se vähensi opiskelijan tarvetta kysyä opintojen tehtävistä ja loi turvallisuutta. *”Tehtävät oli selkeästi määritelty ja aikataulutettu”.*

Tehtävien aiheiden omavalintaisuus tarkoitti sitä, että opiskelijat saivat itse valita klinisen hoitotyön ongelman ja siten hyödyntää omaa työyhteisöään tehtävien kautta. Tämä lisäsi näyttöön perustuvan hoitotyön linkittämistä varsinaiseen työelämään ja toi opiskelijoille läheisemmäksi ajatuksen siitä, että näyttöön perustuva hoitotyö tulisi sisällyttää omaan työhön pysyvästi. *”Tehtävän tekeminen omasta valitsemastaan mielenkiinnon kohteesta”, ”Ja se, että sai vapaasti valita aiheen, josta näyttöä haki”.*

Opintojakson suunnittelussa onnistuminen näkyi opiskelijoiden palautteissa. Osa opiskelijoista toi esille kokevansa opintokokonaisuuden ajallisesti hitaaksi kokonaisuudeksi, mikä myös osaltaan opiskelijoiden mukaan edisti oppimista. Hitaudella opiskelijat viittasivat step by step oppimiseen, jossa edetään oppimista tukevassa järjestyksessä vaativuustasoa nostaen joka askeleella. *”Hyvin suunniteltu kokonaisuus ja siihen liittyvät luennot, jotka olivat selkeitä”, ”Käytännön järjestelyt netissä, materiaali oli koko ajan saatavilla, ja tehtävät oli jaoteltu kahden viikon välein, tuli koko ajan tehtyä vaikka olikin kiire. Hitaasti edetty kokonaisuus, hyvä.”.*

5.1.4 Tuen ja palautteen saaminen opintojaksolla

Tuen ja palautteen anto opintojaksolla koostui kahdesta osatekijästä: vertaistuen antaminen ja saaminen sekä opettajien antama palaute ja arviointi.

Vertaistuen antaminen ja saaminen oli osalle opiskelijoista täysin uusi toimintamuoto ja vaati osaltaan opettelua ennen kuin arviointia pystyttiin antamaan. Saatu vertaisarviointi antoi vinkkejä oman työn työstämiseen. Toisilta ryhmäläisiltä saatu palaute oli tärkeää. Palautteen avulla opiskelija pystyi ohjaamaan omaa tehtäväänsä eteenpäin ja sai vinkkejä siitä, miten toiset opiskelijat näkevät tehtävän. Vertaisarvioinnin kautta opiskelijat pystyivät seuraamaan myös toisten töiden edistymistä. Palautteen saannin kannalta oli tärkeää se, että palaute oli rakentavaa. *”Vertaisarviointia pidin myös mielekkäänä tapana perehtyä muiden tehtäviin ja sain itse palautteesta vinkkejä omaan työhöni”, ”Toisten opiskelijoiden töiden seuraaminen loi uskoa oman työn työstämisen mahdollisuuteen”, ”Rakentava palaute ja ryhmän kesken käydyt keskustelut”.*

Opettajien antama palaute ja arviointi koettiin nopeana, kannustavana ja opintotehtäviä tukevana. Opettajien aktiivisuus tuki opiskelua ja siinä onnistumista. *”Myös opettajan palaute auttoi opiskelussa”, ”Tutorin nopeat palautteet eri tehtävistä ja se, että palaute ei ole pelkästään numeerista”.*

5.2 Oppimista vaikeuttaneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla

Oppimista vaikeuttaneet tekijät opintojaksolla koostui seitsemästä tekijästä: 1) käytössä olevien tietojärjestelmien toimimattomuus ja lähdemateriaalin vaikea saatavuus, 2) oman ajankäytön hallinnan vaikeudet, 3) opiskelijan oma ajatus epäonnistumisesta oppimisessa, 4) opiskelijan taitojen puute, 5) opintojakson toteutus verkossa, 6) opettajien antaman ohjauksen ja arvioinnin vähäisyys, ja 7) opiskelutovereiden vähäinen tuki. Kukin osatekijä muodostui yhdestä tai useammasta osatekijästä, joita on kuvattu taulukossa 3.

Taulukko 3. Oppimista vaikeuttaneet tekijät Näyttöön perustuva hoitotyö –opintojaksolla

Osatekijä	Tekijä	Yhdistävä tekijä
* kotikoneen huono toiminta	käytössä olevien	oppimista
*kirjallisten lähteiden heikko saatavuus	tietojärjestelmien	vaikeuttaneet
*kurssien päällekkäisyys	toimimattomuus ja	tekijät
*ajan puute opiskeluun	lähdemateriaalin vaikea	
*työelämän samanaikaiset paineet	saatavuus	
*opintojakson tehtävien runsaus		
*epäselvä palautejärjestelmä	opiskeluvalmiuksien vähäisyys	
*epäusko omiin kykyihin		
*tietoteknisen osaamisen heikkous		
*puutteet kielitaidoissa		
*aiempien opintojen puute tutkimusmenetelmistä		
*uusi opetusmuoto	opintojakson toteutus verkossa	
*laajat tehtävät		
*opintojakson toteutusajankohta		
*etätyöskentelyn haasteet		
*lähiopetuksen puute		
*ryhmätyöskentelyn puute		
*ohjauksen vähäisyys	tuen ja palautteen vähäisyys	
*arvioinnin antaminen opintojaksolla		
*keskustelun vähäisyys Moodle-ympäristössä		
*vertaispalautteen vähäisyys		

5.2.1 Käytössä olevien tietojärjestelmien toimimattomuus ja lähdemateriaalin vaikea saatavuus

Käytössä olevien tietojärjestelmien toimimattomuus ja lähdemateriaalin vaikea saatavuus koostui kahdesta osatekijästä: kotikoneen huono toiminta ja kirjallisten lähteiden heikko saatavuus.

Kotikoneen huono toiminta vaikeutti opiskelijoiden palautteiden mukaan opintojen luentojen kuulemista. Luentojen ääni kuului heikosti ja äänen säätö koettiin hankalaksi. Osa opiskelijoista viestitti vastauksissaan myös vaikeuksia päästä kaikkiin verkossa oleviin tutkimuslähdemateriaaleihin. *”En saanut kunnolla selvää tietokantaluennoista, ääni ”kuului” kuulumattomiin, kun yritti kuunnella useasti, joten oli luovutettava ja yritettävä pärjätä”, ”Kotikoneen huono toiminta”, ”Tekniset ongelmat: tarvittaviin tietokantoihin ei yllättäen avoimen opiskelijat päässeetkään”.*

Opiskelijoiden erilaiset tietokonejärjestelmät vaikeuttivat tässä tutkimuksessa opiskelijoiden tiedostojen avaamista. *”Osa opiskelutovereista tallensi tiedostot sellaisessa muodossa, että en saanut niitä auki”.* Osa Internet-lähteistä oli ollut maksullisia eivätkä opiskelijat olleet valmiita maksamaan niistä. *”Myös se että osa katsauksista oli maksullisia..rtf tai .doc – muodossa”.*

Kirjallisten lähteiden heikko saatavuus toi esille todellisuuden kirjastojen rajallisesta painetusta materiaalista. Kirjalliset lähteet olivat olleet lainassa opiskelijan yrittäessä lainata niitä ja aikataulu esti odottamasta lähteen vapautumista. *”Kirjoja välillä vaikea saada. Kaikki olivat lainassa”.*

5.2.2 Oman ajankäytön hallinnan vaikeudet

Oman ajankäytön hallinnan vaikeuksien koettiin koostuvan seuraavista osatekijöistä: kurssien päällekkäisyys, ajan puute opiskeluun, työelämän samanaikaiset paineet ja opintojakson tehtävien runsaus.

Kurssien päällekkäisyys tarkoitti opiskelijoiden vastauksissa sitä, että jokin toinen opintokokonaisuus oli osunut samaan aikaan Näyttöön perustuva hoitotyö-opintojakson kanssa ja se koettiin raskaaksi ja aikataulua tiukentavaksi. Etenkin yliopiston tutkinto-opiskelijat kokivat kärsivänsä kurssien päällekkäisyydestä. Hoitotieteen tutkinto-opiskelijoista osa käy kokopäivätyössä opiskelujen ohessa. *”Päällekkäisyys toisen aineopinnon kanssa”, ”Olen kokopäivätyössä, nyt kohdalleni sattui 2 kurssia päällekkäin”.*

Ajan puute opiskeluun tuli esille opiskelijoiden vastauksissa melko voimakkaasti. Opiskelijat kokivat ettei heillä ollut tarpeeksi aikaa paneutua kurssin tehtäviin ja antiin. Opiskelijat toivat myös esille sen etteivät he ajanpuutteen vuoksi saaneet parhainta hyötyä opintokokonaisuudesta. *”Samanaikaiset verkkokurssit vaikeutti ajan käyttöä mutta onnistui kuitenkin” ”Esseen valmisteluun ja kirjoittamiseen olisin tarvinnut enemmän aikaa. Nyt tuntuu, että jäi vähän kesken”.*

Työelämän samanaikaiset paineet sisälsi viestin siitä, että opiskelijat olisivat toivoneet pystyvänsä panostamaan enemmän opiskeluun. Samaan aikaan osuneet työelämän vaatimukset veivät kuitenkin aikaa opiskelulta. *”Päälle painavat muut työt. Toisaalta aikataulu oli työssäkäyvälle niin tiukka, että niin huolellinen paneutuminen, kuin olisin halunnut ei ollut mahdollista”, ”Kurssin osuminen kiireiseen joulun aikaan, työssä ja perhe-elämässä paljon velvoitteita samaan aikaan”.*

Opintojakson tehtävien runsaus koettiin opiskelijoiden vastauksissa liian työllistäväksi. Tehtäviä oli opiskelijoiden mielestä paljon verrattuna annettuun aikaan ja annettuun aikaan.

”Liian tiheät aikataulut. Paljon pieniä tehtäviä ja tehtävien tarkoituksen hahmottaminen välillä haasteellista”.

5.2.3 Opiskeluvalmiuksien vähäisyys

Opiskeluvalmiuksien vähäisyys koostui viidestä osatekijästä: epäselvä palautusjärjestelmä, epäusko omiin kykyihin, tietoteknisen osaamisen heikkous, puutteet kielitaidoissa, aiempien opintojen puute tutkimusmenetelmistä.

Tehtävien **palautusjärjestelmä** oli joidenkin opiskelijoiden vastausten mukaan **epäselvä**. Kurssi oli järjestetty verkkovälitteisesti Moodle-ympäristössä, jota kautta opiskelijat saivat ohjeet tehtäviin ja niiden palautusajankohtiin. Osalle opiskelijoista Moodle oli täysin uusi oppimisympäristö ja jo Moodlen käytön opettelu vei aikaa. *”Koin palautejärjestelmän epäselväksi”, ”En ollut käyttänyt Moodlea aiemmin”.*

Epäusko omiin kykyihin heikensi joidenkin opiskelijoiden luottamusta opintojen läpäisystä. Verko-opiskelu oli monille opiskelijoista uusi opiskelun muoto ja se heijastui myös palautteissa. Myös se, että aihekokonaisuus oli uusi ja vaativa koettiin verkko-opintojen ollessa kyseessä vaikeaksi. Opiskelijat kokivat epävarmuutta itsenäisiä tehtäviä verkossa suorittaessaan. Niiden opiskelijoiden, jotka olivat aiemmin opiskelleet tutkimusmenetelmiä oli helpompi suorittaa opintotehtävät. *”Välillä tuli vähän uskonpuute ja epäilin itseäni ja omaa osa osaamistani, mutta ohjaajan palautteesta pääsi sitten taas jatkamaan.”, ”Epätietoisuus onko oikeilla jäljillä hakujen suhteen, ”epätoivo” ajan käytöstä ts. epävarmuuden tunne haku-osaa tehdessä”, ”Tutkimusmenetelmistä hatara tietopohja. Tutkimusmenetelmä kurssi olisi pitänyt olla suoritettuna ennen tätä kurssia”.*

Tietoteknisen osaamisen heikkous vähensi mahdollisuutta käyttää tietokonetta ja sen ohjelmia monipuolisesti verkkokurssilla. Myös itse tiedonhaku tuotti hankaluuksia. Tehtävät tehtiin yksilötyönä, jolloin opiskelijoilla ei ollut tukenaan fyysisesti toisia opiskelijoita siten,

kuin lähiopetuksessa. *”Oppimistani ja tietojen hakemista verkkoympäristöstä teetti minulla paljon töitä huonojen ATK-taitojeni vuoksi”, ”Täysin uudet asia-tietokannat olivat minulle aivan uusi tuttavuus ja alkuun tuntui vaikealta päästä niihin ”käsiksi” yksin”.*

Jotkut opiskelijat kaipasivat opiskelujen alkuvaiheeseen lähiopetusta, jolloin esimerkiksi tietojen hakua olisi voitu harjoitella yhdessä toisten opiskelijoiden kanssa. Varsinkin ne opiskelijat, jotka eivät aiemmin olleet käyttäneet hakuohjelmia kokivat kurssin vaikeana. *”Ehkäpä ihan opiskelupäivä kädestä pitäen olisi tutustuttanut tietokantoihin paremmin, tuntuivat alkuun tosi vaikeilta”.*

Puutteet kielitaidoissa näkyivät opiskelijoiden vastauksissa vaikeutena ymmärtää englanninkielisiä tutkimuksia ja muodostaa hakusanoja tutkimusten hauissa. Artikkelit olivat pääsääntöisesti englanninkielisiä, mikä vaati englanninkielen taitoja ja tutkimus-sanaston hallintaa. Tämä hidasti artikkeleiden läpikäyntiä. Varsinkin ne opiskelijat, jotka eivät aiemmin olleet tutustuneet tutkimus sanastoon kokivat englanninkieliset tutkimukset vaikeiksi. *”Englanninkieliset tutkimustulokset välillä vaikeita hahmottaa, koska kielitaito ja sanavarasto ei aina riitä”, ”Tutkimukset olivat englanninkielisiä jotka valitsin työhön. Tutkimusten läpikäyminen oli hidasta ja aikaa vievää”, ”Mietin välillä miten helppoa olisi suomenkielisestä löytää sama tieto. Nyt jouduin tekemään kääntämistä, mikä hidasti ja vei voimia”.*

Hakusanojen muotoilun vaikeuden kohtasivat opintojen alkuvaiheessa kaikki opiskelijat. Hakusanojen muotoilua englanniksi täytyi harjoitella ennen kuin relevantit tutkimukset löytyivät. *”Kysymyksen muotoilu ei tuottanut ensin tulosta”, ”Jouduin harjoittelemaan melko lailla hakusanojen tekoa”.*

Aiempien opintojen puute tutkimusmenetelmistä hankaloitti opiskelijoiden mielestä opiskelua. Opintojaksolle ei vaadittu ennakko-opintoja, vaan tarkoitus oli, että tutkimusten hakua ja sen soveltamista käytäntöön opiskellaan kyseisellä opintojaksolla.

”Tutkimusmenetelmien parempi hallinta olisi voinut auttaa työskentelyssä selkeämmin”, Tilastotieteen tunnusluvut olisi hyvä tuntea ennen tätä kurssia, silloin voisi paremmin arvioida tutkimuksia”.

5.2.4 Opintojakson toteutus verkossa

Opintojakson toteutus verkossa koostui kuudesta osatekijästä: uusi opetusmuoto, laajat tehtävät, opintojakson toteutusajankohta, etätyöskentelyn haasteet, lähiopetuksen puute sekä ryhmätyöskentelyn puute.

Verkko-opinnot olivat monelle opiskelijoista **uusi opetusmuoto**. Opinnot oli järjestetty täysin verkkovälitteisenä opetuksena, johon ei kuulunut lähiopetuspäiviä. Osa opiskelijoista kaipasi lähiopetusta opintoihin mukaan. Etenkin tietojenhaun oppiminen koettiin haasteelliseksi täysin verkkovälitteisenä. *”Ensimmäinen verkkokurssi”, ”Toivoisin enemmän lähiopetuspäiviä tähän opintokokonaisuuteen”, ”Tämän verkkokurssin yhteydessä olisi ollut hyödyllistä olla yksi lähiopetusluento tiedonhakuun ja tietokantojen käyttöön liittyen”.*

Jotkut opiskelijat kuvasivat **laajojen tehtävien** vievän liikaa aikaa. Opintojaksoon liittyi opintotehtäviä sekä yksi laajempi lopputehtävä, jotka koettiin vaativiksi. Opiskelutehtävät liittyivät tutkimustiedon hakuun ja opiskelijat kokivat englanninkielisten tutkimusten ollessa kyseessä hitaaksi sen lukemisen. *”Loppu kirjallinen tehtävä oli laaja ja vaati kääntämistä ja paneutumista”.*

Opintojakson toteutusajankohta oli joidenkin opiskelijoiden palautteissa esteenä oppimiselle. Opintojakso oli ajallisesti lokakuun lopun ja joulukuun lopun välissä. Varsinkin tutkinto-opiskelijat kokivat joutuvansa työskentelemään joululomalla kurssitehtävän puitteissa. *”Aikataulutuksen kehittäminen. Jouluna (=lomaa aikaa opiskella) ei avonaisia kursseja. Sitten kaksi yhtä aikaa kiireisellä aikataululla.”, ”Dead line joulun aikana ei paras mahdollinen ajankohta. Tutkinto-opiskelijana hävisi se ns. joululomakin”.*

Etätyöskentelyn haasteen kohtasivat varsinkin ne opiskelijat, jotka eivät aiemmat olleet osallistuneet verkko-opetukseen. Tämä näkyi esimerkiksi vaikeutena hyödyntää ohjausta verkossa. Kasvotusten tapahtuvan ohjauksen puuttumisen koki osa opiskelijoista miinukseksi, koska välittömien jatkokysymysten tekeminen ei mahdollistunut. Myös Moodle-ympäristö oli osalle opiskelijoista uusi ja sen käyttö ja hyödyntäminen vaati harjaannusta. *”Etätyöskentelyyn liittyvä mahdottomuus välittömään kysymyksen esittämiseen verrattuna lähiopetuksen mahdollisuuteen”, ”Asia oli vaikea. Olisin ehkä hyötynyt enemmän perinteisestä ns. luokkaopetuksesta. Tehtävän kanssa oli melko yksin. En osannut hyödyntää keskusteluyhteyttä moodlessa.”*

Lähiopetuksen puute koettiin oppimista heikentävänä tekijänä joidenkin opiskelijoiden vastausten perusteella tässä tutkimuksessa johtuen opiskeltavasta aiheesta. Opiskelijat arvostivat kurssia ja kokivat, että nimenomaan tutkimustiedon kurssi olisi ollut hyödyllisempi toteuttaa lähiopetuksena. *”Tällaisen tärkeän kurssin käyminen pelkästään verkossa ei ole mielestäni hyvä asia, olisin kaivannut lisäksi perinteistä luokkaopetusta”, ”Vuorovaikutteinen opiskelu on joskus tehokkaampaa, kun voi esittää kysymyksiä ja saada vastauksia reaaliajassa”.*

Ryhmätyöskentelyn puute opiskelua heikentävänä tekijänä kohdistui joidenkin opiskelijoiden vastauksissa tiedonhaun opintoihin. Opiskelijat eivät olleet tottuneet näin vaativan opintokokonaisuuden suorittamiseen yksilötyönä. *”Emme voineet ryhmänä opetella tiedonhakua, niin olisi monelta hikipisaralta välttynyt”, ”Yksin puurtaminen”.*

5.2.5 Tuen ja palautteen vähäisyys

Tuen ja palautteen vähäisyys koostui neljästä osatekijästä: ohjauksen vähäisyys opintojaksolla, arvioinnin antaminen opintojaksolla, keskustelun vähäisyys Moodle ympäristössä, vertaispalautteen vähäisyys.

Ohjauksen vähäisyys opintojaksolla osiossa heijastui opintokokonaisuuden järjestäminen verkkovälitteisesti. Osa opiskelijoista, jotka eivät aiemmin olleet käyttäneet Moodle ympäristöä, ei osannut hyödyntää verkkovälitteisesti opettajan antamaa ohjausta. Nämä opiskelijat kaipasivat enemmän henkilökohtaista ohjausta ja kommentteja. *”En tiennyt miten olisin voinut kysyä neuvoa tehtäviini liittyen”, ”Henkilökohtaista ohjausta olisin tarvinnut, mutten tiennyt miten sitä saan. Tämä oli ensimmäinen verkkokurssini avoimessa yliopistossa”, ”Henkilökohtaisempaa ja aktiivisempaa ohjausta olisin odottanut opettajaltani”.*

Arvioinnin antaminen opintojaksolla oli joidenkin opiskelijoiden mielestä niukkaa koskien väliarviointia opintotehtävissä. Osa opiskelijoista koki saaneensa liian vähän sanallista arviointia myös lopputehtävän suhteen. *”Väliarviointia tehtävää tehdessä olisin kaivannut”, ”Olisi ollut kiva tietää miten olisi lopullista työtään voinut parannella, jos esimerkiksi lähdeluettelo ei ollut aivan oikein”, ”Arviointi numeraaliseksi kaikkiin osioihin. Nyt panostin teoreettiseen perustaan sen mielenkiinnon vuoksi ja siinä arviointi sanallinen”.*

Keskustelun vähäisyys Moodle-ympäristössä heikensi joidenkin opiskelijoiden oppimista ja taitojen saavuttamista. Opiskelijat eivät omien sanojensa mukaan osanneet ryhmäytyä ja olla aktiivisia Moodlessa. Se, ettei osa opiskelijoista ollut aiemmin käyttänyt Moodlea heijastui myös verkossa käytävien keskustelujen määrään. *”Keskustelun vähäisyys verotti tulosta tehtävien suhteen”, ”Moodlea en osannut hyödyntää keskusteluissa”.*

Vertaispalautteen vähäisyys tuli esille joidenkin opiskelijoiden palautteissa, erityisesti niiden kohdalla, jotka eivät olleet aiemmin antaneet vertaispalautetta. Opiskelijat toivat esille rakentavan palautteen annon, sekä palautteen annon tasapuolisesti kaikille. Opintojaksolle osallistui opiskelijoita joilla oli pitkä aika aiemmista opinnoista, eikä heille ollut vertaispalautteen tarkoitus ja oikeaoppinen antaminen tuttua. *”Ps.vertaisarvioinnin tasapuolisuus- olisi opettavaista jos jokainen saisi myös vertaisarviointia samassa suhteessa. Nyt varsin vaillinaista osan kurssilaisten kohdalla. On yksi oppimisen muoto”,*

”Vertaispalautteen antaminen ei toiminut suunnitellulla tavalla. Olisin kaivannut esim. artikkelitaulukostani vertaispalautetta”, ”Toisilta ei saanut kriittistä palautetta”.

5.3 Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen

Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen koostui kolmesta tekijästä: 1) näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointia omassa työssä ja muutostarve, 2) näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö 3) asiantuntijuuden kasvu. Kukin tekijä muodostui yhdestä tai useammasta osatekijästä, joita on kuvattu taulukossa 3.

Taulukko 3. Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen

Osatekijä	Tekijä	Yhdistävä tekijä
*työyhteisön uudistamistarpeen tunnistaminen	näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon	opiskelijoiden oppiminen
*tieteellisen tiedon merkityksen ymmärtäminen hoitotyössä	arviointi omassa työssä ja muutostarve	opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen
*näyttöön perustuvan toiminnan käytäntöön soveltaminen		
*tiedonhaun oppiminen käytännössä	näyttöön perustuvan	
*löydettyjen tutkimusten arviointi	hoitotyön sisältö	
*näyttöön perustuvan toiminnan ydinajatus		
*opiskelu-uran selkiytyminen	oman asiantuntijuuden kasvu	
*opiskelutehtävien kautta saadut tiedot ja taidot		

5.3.1 Näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointi omassa työssä ja muutostarve

Näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointi omassa työssä ja muutostarve koostui kolmesta osatekijästä: työyhteisön uudistamistarpeen tunnistaminen, tieteellisen tiedon merkityksen ymmärtäminen hoitotyössä, näyttöön perustuvan toiminnan käytäntöön soveltaminen.

Työyhteisön uudistamistarpeen tunnistaminen heijasteli opiskelijoiden vastauksissa ajatuksia opiskelijoiden omista työyhteisöistä ja niiden työtavoista, tarpeesta muutokseen. Opiskelijat kokivat saaneensa opintojaksolta eväitä kehittää työyhteisöään näyttöön perustuvan hoitotyön suuntaan. He kokivat opintojakson jälkeen pystyvänsä soveltamaan oppimaansa omaan työpaikkaan. *”Käytännössä työssäni kehitän työyhteisöni työtapoja. Aion soveltaa työtäni siellä”*.

Opiskelijat arvioivat kurssipalautteissaan sitä, miten käytännössä saisivat vietyä läpi muutoksen oman työyhteisön käytänteissä. He olivat itse sisäistäneet muutostarpeen voimakkaasti. *”Itse tulen tietysti oppimaani soveltamaan käytännössä, mutta muutosprosessi laajemmassa mittakaavassa voi olla hidas ”*.

Tieteellisen tiedon merkityksen ymmärtäminen hoitotyössä sisälsi ymmärryksen siitä, että asian kuin asian voi perustella tieteellisesti hakemalla siihen tutkimustietoa tueksi. Opiskelijat kokivat saaneensa aivan uusia avaimia hoitotyöhön. He kokivat pystyvänsä perustelevaan omaa työtään aiempaa paremmin. *”Tämä kurssi avasi myös silmät siihen, että voin asiasta kuin asiasta hakea tieteellistä tietoa.”*, *”Voin soveltaa hakemalla jatkossakin tutkittua tietoa omassa työssäni”*, *”Opin sen, että ongelmatilanteisiin on aina ratkaisu tutkimustiedon muodossa ja asioiden kehittäminen on nyt paljon selkeämpää. Hyvä kurssi kaiken kaikkiaan”*.

Opiskelijat toivat esille oppineensa sen, miksi asiat tulisi perustella teoreettisesti. Näyttöön perustuva hoitotyö tekee hoitotyöstä näkyvää. *”Opin vielä vahvempia perusteita sille miksi käytännössä tehdyt asiat pitää perustella teoreettisesti”, ”Opin ajattelemaan, että hoitotyön kysymyksiin löytyy tieteellistä näyttöä ja se kannattaa ottaa mukaan päätöksentekoon”.*

Näyttöön perustuvan toiminnan käytäntöön soveltaminen ilmeni tiedonhaun ja sen käytäntöön soveltamisen oppimisena. Opiskelijat peilasivat oppimaansa oman työyhteisönsä tarpeisiin ja käyttivät oman työyhteisön tutkimustiedon tarpeita oppimistehtävissään. Näyttöön perustuvaa hoitotyö opintojakso synnytti opiskelijoissa halun toteuttaa näyttöön perustuvaa toimintaa myös omassa työssään pysyvästi. Opintojen koettiin helpottavan omaa työtä ja työn vaatimia perusteluja. Opiskelijat olivat innostuneita näyttöön perustuvan hoitotyön kehittämisestä. *”Pystyn perustelemaan toimintaani näytön avulla”, ”Aihe oli omasta työstä lähtevää, joten hyöty tehtävästä on sovellettavissa suoraan käytäntöön”, ”Sovelsin oppimaani heti käytäntöön hoitokodissa, jossa työskentelen vastaavana hoitajana. Eli pystyn kertomaan työyhteisölle ”työn” tuloksista ja perustelemaan miksi tehtävässäni käsitelty vanhusten ravitsemuksen arviointiin käytettävä mittari tulee ottaa/otetaan yksikössämme säännölliseen käyttöön”.*

5.3.2 Näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö

Näyttöön perustuvan toiminnan sisältö koostui kolmesta osatekijästä: tiedonhaun oppiminen käytännössä, löydettyjen tutkimusten arviointi sekä näyttöön perustuvan toiminnan ydinajatus.

Tiedonhaun oppiminen käytännössä tuli esille erittäin monen opiskelijan palautteissa. Tiedonhauk tehtiin kotona ja se vaati kaikilta opiskelijoilta tiedonhaun harjoittelua kotimaisista ja ulkomaisista tietokannoista. Osa opiskelijoista kertoi palautteissaan jopa rutinoituneensa tiedonhakuun harjoittelun kautta. *”Tutkitun tiedon käyttö yleensä tuli tutummaksi, erilaiset tietokannat tulivat tutuiksi”, ”Tiedonhankinta on tutumpaa ja siihen tuli jopa vähän rutiinia.”.* Osalle opiskelijoista tiedonhaku oli täysin uutta hoitotyön toimintona.

”Olen ollut työelämässä ja tehnyt hoitotyötä yli 20 vuotta mutta tutkitun tiedon hakeminen oli ihan uutta”.

Opiskelijat oppivat hakukoneiden käytännön käyttöä ja hakusanojen muodostamista englanniksi. Opintojakssoon kuului informaation luentoja tiedonhausta, jonka jälkeen opiskelijat harjoittelivat käytännössä tiedonhakujen tekoa. *”Tiedon haku ja erilaiset hakukoneet tulivat tutummiksi ja tiedon haku omatoimisesti helpottuivat. Näyttöön perustuvaa tietoa on helpompi hakea”, ”Opin PICO-kysymyksen tekemistä ja näytön haun suunnitelmallisuutta”.*

Löydettyjen tutkimusten arviointi oli opintojaksolla tutkimusten analysointia ja soveltuvuutta opintotehtäviin. Myös tässä kohdassa opiskelijat peilasivat oppimaansa omaan työhönsä ja työyhteisöönsä moniammatillisuus huomioiden. *”Voin tämän kurssin jälkeen jo luottaa melko hyvin löytämiini ja analysoimiini tutkimuksiin”, ”Opin etsimään luotettavaa näyttöä. Pystyn soveltavaan oppimaani käytännön työhön ja kehittämään työtäni sekä yhteistyötä moniammatillisesti”.*

Näyttöön perustuvan toiminnan ydinajatuksena koettiin olleen tietoisuuden siitä, mitä näyttöön perustuva hoitotyö käytännössä on ja kuinka se toteutetaan työyhteisöissä. Aiemmin näyttöön perustuva hoitotyö oli koettu termiksi, joka nyt sai sisällön. *”Yleensä en tiennyt, mitä NPH on. Sain selville sen. Ei se olekaan pelkkä termi, vaan hyvin perusteltua hoitotyötä ja sen kehittämistä. Mielenkiintoista”, ”Opin tutkimustiedon hakemista sekä sen soveltamista käytäntöön. Opin näyttöön perustuvan hoitotyön käsitteitä, taustaa, merkitystä jne.”.*

5.3.3 Oman asiantuntijuuden kasvu

Asiantuntijuuden kasvu koostui kahdesta tekijästä: opiskelu-uran selkiytyminen ja opiskelutehtävien kautta saadut tiedot ja taidot.

Opiskelu-uran selkiytyminen osiossa koettiin näkyvän opintojakson monipuolinen anti. Opiskelijat kokivat saaneensa paitsi oppeja näyttöön perustuvasta hoitotyöstä, niin myös ajateltavaa myös omaan opiskeluun. Opintojakso herätti monessa innostuksen pidempiaikaiseenkin opiskeluun ja se koettiin tuloksekkaana. Eräs opintojaksolta oli päätenyt jopa kyseenalaistamaan oman tiedekunnan vaihtamista toiseen. *”Omaan työhön sai lisää uusia ideoita ja kaiken kaikkiaan koko oma opiskelu-ura tuntui selkeytyvän”, ”Opintojakson jälkeen päädyin vaihtamaan tiedekuntaa ja pääainetta”*.

Opiskelutehtävien kautta saadut tiedot ja taidot olivat merkittävä osa oppimista opintojaksolla. Käytännön harjoitusten kautta opiskelijat kokivat saaneensa valmiuksia käytännön hoitotyöhön valitsemaltaan tiedonhaun alueelta. Opiskelijat olivat saaneet itse valita opintojakson tehtävien aiheet ja tämä osio toi esille tehtävien tuomaa oppimista. *”Opin paljon vanhusten ravitsemuksen arviointiin liittyen”, ”Opin tiedonhakua, paljon syöpäpotilaista ja heidän ohjauksestaan”*.

6 POHDINTA

6.1 Keskeisten tulosten tarkastelua

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata Avoimen yliopiston opetukseen osallistuneiden opiskelijoiden oppimiskokemuksia Näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla vuosien 2009, 2010 ja 2011 aikana. Kyseessä oli avoimin kysymyksin saatu aineisto, jossa opintojaksolle osallistuneet kuvasivat omaa oppimistaan. Opiskelijat vastasivat kolmeen avoimeen kysymykseen, joissa kysyttiin oppimista edistäneitä ja estäneitä tekijöitä sekä sitä, mitä he oppivat opintojaksolla ja kuinka pystyvät soveltamaan oppimaansa käytäntöön.

6.1.1 Oppimista edistäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla

Tässä tutkimuksessa nousi **opettajan palaute** yhdeksi tärkeäksi oppimista edistäväksi tekijäksi. Siihen viittasivat miltei puolet opiskelijoista oppimiskokemuksissaan. Opettajan antama palautteen koettiin lisäävän vuorovaikutteisuutta opintoihin. Tulokset ovat yhtenevät Aleman, Garrillo de Gea & Mondejarin (2011) tutkimuksen tulosten kanssa, joissa korostuvat opiskelijoiden reflektiivisen ajattelun ja välittömän oppimisen lisääntyminen pitkin opintoja tapahtuvassa arvioinnissa. Opettajan antama kannustus ja yhteydenpito opiskelijoihin ylläpitää opiskelijoiden motivaatiota Lin, Chen & Fang (2007, 2010). Se, että opettaja on mukana verkkovälitteisellä keskustelualustalla säännöllisesti kommentoiden opiskelijoiden viestejä tuo esille sen, että opettaja välittää opiskelijoista ja heidän oppimisestaan. Se lisää opiskelijoiden tyytyväisyyttä opintoihin ja parantaa myös oppimistuloksia. Liaw, Huang & Chen (2007.) Tutkimustulokset ovat yhtenevät tältä osin tämän tutkimuksen kanssa.

Interaktiivisuus on todettu olevan aikuisopiskelijoille tärkeää verkko-opinnoissa. Aikuisopiskelijat haluavat peilata omaa aiempaa oppimistaan ja tuoda sitä esille opinnoissaan. (Lin ym. 2010, Liaw 2013.) Tässä tutkimuksessa esille ei noussut opiskelijoiden aiempia kokemuksia oppimisen edistäjinä. Interaktiivisuuden merkitystä tuovat esille Wolbrink & Burns (2012). Heidän mukaansa verkkovälitteisten opintojen on todettu lisäävän opiskelijan

omaa oppimista ja aktiivisuutta opintojen interaktiivisuuden kautta. Gambell, Gibson, Hall, Richards & Gallery (2006) korostavat interaktiivisuudella olevan yhteyttä myös opiskelijoiden menestykseen opinnoissa. Heidän mukaansa ne opiskelijat, jotka laittavat eniten viestejä oppimisalustalle myös menestyvät parhaiten opinnoissaan. Samanlaisiin tutkimustuloksiin ovat päätyneet myös Lin ym. (2010). He korostavat sosiaalisen läsnäolon määrän merkitystä verkkovälitteisissä opinnoissa interaktiivisuutta ja sen kautta opintomenestystä lisäävänä tekijänä. Tässä tutkimuksessa ei pystytty selvittämään tätä seikkaa, koska tutkijalla oli käytössään valmis tutkimusaineisto, joka oli kerätty jo aiempina vuosina.

Interaktiivisuuden koetaan lisäävän yhteisöllisyyden tunnetta, joka kohottaa opiskelutytyväisyyttä Lin ym. (2010). Tämän tutkimuksen tulokset olivat yhtenevät edellisen kanssa koskien yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyden tunnetta olivat tässä tutkimuksessa luomassa **keskustelut opettajan ja toisten opiskelijoiden kanssa**. Keskustelujen kautta opiskelijat tunsivat, että heillä on joku, joka auttaa pulmien yli ja ohjaa omia tehtäviä eteenpäin. Oli siis tärkeää osata käyttää Moodle-ympäristöä, jotta osasi kysyä ja ottaa kantaa siellä oleviin keskusteluihin. Näissä Moodle-alustalla käydyissä keskusteluissa tärkeintä oli yhteydenpito opettajiin, sillä opintojakson aihe koettiin melko vaativaksi ja ohjauksen tarve oli olemassa. Sun ym. (2006) on todennut opiskelun onnistumisen kannalta tärkeäksi opettajan positiivisen suhtautumisen verkkovälitteisiin opintoihin. Liaw ym. (2007) kuvasivat opettajan tuen merkitykseltään suurimmaksi arvioitaessa oppimista. Wilson (2012) puolestaan korostaa opettajien välistä yhteistyötä sekä verkkovälitteisten opintojen suunnittelussa että toteutuksessa. Tämä opintojakso oli toteutettu yhteistyössä opintojakson opettajien ja Avoimen yliopiston suunnittelijan kesken.

Tämän tutkimuksen oppimiskokemuksissa **toisten opiskelijoiden tukea ja mentorointia** tuotiin esille kattavasti. Vastaavasti myös aiemmissa tutkimuksissa on todettu yhden opiskelutytyväisyyttä kohottava tekijän olevan nimenomaan ideoiden ja ajatusten jakaminen toisten opiskelijoiden kanssa, sekä toisten tukeminen. (Biasutti 2011).

Opiskelijoiden oppimiskokemuksissa opettajien tuen koettiin auttavan ja kannustavan merkittävästi opintojen eteenpäin saattamisessa. Miltei puolet opiskelijoista viittasi **opettajien antamaan tukeen ja kannustukseen**, sekä **lisäohjeisiin**. Aiemman tutkimuksen perusteella verkko-oppimisympäristön käyttö ja opintojen onnistuminen vaativat itsenäisyyttä, itseohjautuvuutta ja päättäväisyyttä. (Sun 2006, Liaw ym. 2007, Lin ym. 2010, Karaman 2011.) Opiskelijoiden palautteiden mukaan itsenäinen opiskelu vaati myös **halua onnistua** ja kokeilla kunnes oppii. Itsenäinen tiedonhaku vaati paneutumista onnistuakseen. Oman motivaation tärkeyden ja halun onnistua toi oppimiskokemuksissaan esille tässä tutkimuksessa joka viidennes opiskelijoista. Opiskelijan oman asenteen tärkeyttä on korostanut yhtenä tärkeimmistä tekijöistä oppimisessä myös Liaw tutkijakollegoineen (2007). Lin ym. (2010) korostavat opettajien opiskelijoille lähettämien viikoittaisten e-mailien olevan tärkeä osa opiskeluaktiivisuuden ylläpitämisessä. Henkilökohtaisten e-mailien kautta opiskelijoille syntyi tunne, että opettajat välittivät heistä ja heidän oppimisestaan.

Yli puolet tämän tutkimuksen opiskelijoista piti tärkeänä **itsenäistä ajankäytön hallintaa**. Opiskelijoista useat olivat opiskelujen ohella työssä ja asuivat eri puolella Suomea. Opiskelut ajoittuivat siis siihen kellonaikaan kuin oma aikataulu salli. Useat opiskelijat toivat myös esille sen, etteivät olisi voineet osallistua lähiopetukseen, koska asuvat kaukana ja ovat työelämässä. **Verkkovälitteisyys** oli heille **ainoa mahdollisuus osallistua opetukseen**. Tämä on verkkovälitteisten opintojen etu. Karaman (2011) ja Wolbrink & Burns (2012) tuovat tutkimustuloksissaan esille juuri verkkovälitteisyyden mahdollistavan opiskelun eri alueilta ja siksi verkkovälitteiset opinnot ovat heidän mukaansa varteenotettava opetuksen väline. Tähän liittyen tärkeäksi koettiin opiskelutehtäviä koskien sai opettajien **joustavuus aikatauluissa** tarvittaessa. Tähän viittasi noin joka kymmenes opiskelijoista. Yhteneviä tuloksia joustavuuden vaikutuksesta on saanut Sun ym. (2006).

Opintokokonaisuuteen kuuluivat **verkkovälitteisesti tuotetut luennot**. Luennot koettiin tärkeiksi sillä niihin oli mahdollisuus palata tarvittaessa uudelleen. Tätä korostavat myös Bhatti, Jones, Richardson, Foreman & Tierney (2009) todeten mahdollisuuden kerrata annettua opetusta olevan oppimistuloksia lisäävä tekijä verrattaessa perinteistä luokka opetusta ja verkkovälitteisiä opintoja. Tässä tutkimuksessa erityisesti tiedonhaun luennot

saivat kiitosta ja niiden koettiin edistäneen suurimman osa opiskelijoiden oppimista. Gambell ym. (2006) ovat todenneetkin tutkittua tietoa koskevassa opetuksessa verkkovälitteisten opintojen olevan vähintään yhtä tehokkaita oppimisen kannalta kuin opintojen, joissa on mukana sekä verkkovälitteisiä opintoja että lähiopetusta.

6.1.2 Oppimista estäneet tekijät näyttöön perustuva hoitotyö opintojaksolla

Oppimista estäneet tekijät hajaantuivat melko paljon. Yhdeksi suurimmista oppimista estäneistä tekijöistä nousi tässä tutkimuksessa opiskelijoiden **oma kiireinen aikataulu** ja siitä johtuva **aikapula**. Siihen viittasi oppimiskokemuksissaan noin viidennes opiskelijoista. Korhonen & Lammintakanen (2005) ovat todenneet, että se kuinka paljon opiskelijat pystyvät antamaan aikaa opintoihinsa vaikuttavaa heidän opintomenestykseensä. Osalla tämän tutkimuksen opiskelijoista oli **samanaikaisesti** myös **toisia kursseja**, joihin he joutuivat myös panostamaan. Muihin samanaikaisiin opintoihin viittasikin noin joka kuudes opiskelijoista. Osa heistä oli yliopiston tutkinto-opiskelijoita. Opiskelijoiden aikapulaa aiheuttivat lisäksi oma työ ja perhe-elämän velvoitteet. Suurin osa opiskelijoista oli kokopäivätyössä opiskelujen aikana.

Opintokokonaisuuteen liittyi myös opintojakson kirjallisuus, jota opiskelijat hankkivat. Kirjallisen **taustamateriaalin vaikea saatavuus** heikensi oppimista. Siihen, että oppikirjat olivat lainassa eivät opintojen järjestäjät pystyneet vaikuttamaan. Tähän viittasivat muutamat opiskelijoista. Toinen tekijä, johon opintojen vetäjät eivät pystyneet vaikuttamaan oli **tietojärjestelmien ajoittainen toimimattomuus**. Opiskelijoilla oli eri versioita tekstinkäsittelyohjelmista, jolloin opiskelijat eivät saaneet auki toisten opiskelijoiden töitä.

Korhonen & Lammintakanen (2005) ovat todenneet opiskelijan kokeman tuen määrän vaikuttavan opintojen onnistumiseen. Tässä tutkimuksessa muutama opiskelijoista koki **opettajien tuen olevan liian vähäistä** ja siten estävän oppimista. Opiskelijat tosin toivat samassa yhteydessä esille etteivät he tienneet kuinka olisivat saaneet tukea opintojaksolla, eli Moodlen käyttö oli pienelle osalle opiskelijoista vaikeaa. Karaman (2011) on todennut

oppimisen tulosten mahdollisesti jäävän matalammiksi, mikäli opiskelijat eivät ole aiemmin osallistuneet verkkovälitteiselle kurssille. Tähän vaikuttaa se, osaavatko opiskelijat käyttää hyödyksi kurssin teknologiaa. Vastaavasti myös Lin ym. (2010) ovat saaneet tutkimuksessaan samansuuntaisia tutkimustuloksia todeten, että se etteivät opettajat heti pysty vastaamaan opiskelijoiden kysymyksiin on verkkovälitteisten opintojen oppimista hidastava tekijä. Heidän mukaansa verkkovälitteisiin opintoihin tulisi tietyin väliajoin sisällyttää web-konferensseja, jotta opiskelijat saavat aika ajoin välitöntä tukea ja ohjeistusta. Toisaalta opettajan tukea suuremmaksi estäväksi tekijäksi koettiin kuitenkin tässä tutkimuksessa **toisten opiskelijoiden tuen ja kanssakäymisen vähäisyys**. Tähän viittasi pieni osa opiskelijoista oppimiskokemuksissaan. Opiskelijat olisivat tarvinneet vinkkejä toisilta opiskelijoilta omiin tehtäviinsä. Huomattavaa on, että suurin osa opiskelijoista taas koki opettajan ja toisten opiskelijoiden tuen edistävänä tällä opintojaksolla oppimista. Yksilöllisiä eroja siis löytyy kokemuksissa tällä verkko-opintojaksolla.

Tämän tutkimuksen kohteena olleissa verkko-opinnoissa opiskelijat joutuivat etsimään sekä kotimaisia että ulkomaisia tutkimuksia oppimistehtäviinsä. Tehtävien onnistuminen vaati englanninkielen taitoja, koska merkittävä osa haettavista tutkimuksista oli englanninkielisiä. Tämä tuli esille opiskelijoiden oppimiskokemuksissa. Muutamat opiskelijoista koki omaavansa **huonon englanninkielen taidon**. Tiedonhakuun ja sen onnistumiseen liittyi muutamien opiskelijoiden oppimiskokemuksissa myös **tietokoneen käytön hallinnan ja tiedostojen auki saamisen** sekä **toisten opiskelijoiden tiedostojen avaamisen vaikeuden** mikäli ne olivat poikkeavassa muodossa lähetetty. Vastaavasti Sun, Tsai, Finger, Chen & Yeh (2006) tuo esille merkittäväksi opiskelijan tyytyväisyyttä edistävänä tai estävänä tekijänä sen, kuinka opiskelija kokee osaavansa käyttää tietokonetta. Sweeney, Saarmann, Flagg & Seidman (2008) puolestaan tuovat esille tutkimustuloksissaan opiskelijoiden opintojen keskeyttämistä lisäävän juuri sen seikan, etteivät he saa ohjelmia auki kotikoneeltaan. He korostavat opintojen järjestäjien tarkkuutta opintojen ohjelmien toimivuuden varmistamisessa. Tässä tutkimuksessa eivät opiskelijat tuoneet esille ajatusta mahdollisesta keskeyttämisestä. Blake (2009) mainitsee, että verkko-opinnoissa opintojen järjestäjien olisi hyvä opintoja aloitettaessa varmistaa opiskelijoiden kyvyn käyttää verkko-oppimisympäristöä, jotta oppiminen ja mielekkyys opinnoissa on todennäköisempää. Karamanin (2011) mukaan ne

opiskelijat, jotka käyttävät enemmän tietokonetta myös suhtautuvat verkkovälitteisiin opintoihin positiivisemmin.

Muutamit tämän tutkimuksen opiskelijoista koki estäväksi tekijäksi **lähiopetuksen puuttumisen**. Cook, Levinson, Carside, Dupras, Erwin, Montori (2008) toteavat meta-analyysissään, ettei sillä onko opetus toteutettu verkkovälitteisesti tai luokka- opetuksena ole merkitystä oppimisen tehokkuuden suhteen verrattaessa lähiopetusta ja verkkovälitteistä opetusta. Cambell ym. (2006) nostavat verkko-opetuksen opettamisen tuloksettaammaksi kuin opetuksen jossa on sekä lähiopetusta että verkko-opetusta opetettaessa tutkimusmenetelmiä.

6.1.3 Opiskelijoiden oppiminen opintojaksolla ja opitun käytäntöön soveltaminen

Kaikkein keskeisimmäksi oppimissaavutukseksi nousi tässä tutkimuksessa nousi **tiedonhaun oppiminen** kansallisista ja kansainvälisistä **tietokannoista**. Tämä tuli esille lähes kaikkien opiskelijoiden oppimiskokemuksissa. Samoin opiskelijat kommentoivat oppineensa **englanninkielisten artikkelien lukutaitoja, pico kysymyksen tekoa sekä tutkimusten analysointia**. Suurin osa opiskelijoista kommentoi, että **näyttöön perustuvan hoitotyön olemus ja sisältö samoin kuin sen merkitys hoitotyössä kirkastui** heille opintojakson aikana. Myös se, **kuinka näyttöön perustuvaa hoitotyötä voidaan hyödyntää työssä** selkeytyi. Cook ym. (2008) ovat tekemänsä meta-analyysin tuloksena todenneet juuri verkkovälitteisten opintojen, joissa on mukana interventio olevan kaikkein vaikuttavinta verrattaessa opintoja, joissa on joko sisällytetty interventio tai sitten ei. Tässä tutkimuksessa erityisesti opintojakson verkkovälitteiset luennot näkyivät vaikuttavuutta lisäävänä tekijänä. Siihen viittasi suurin osa opiskelijoista. Tulokset ovat tältä osin yhtenevät aikaisempien tutkimusten kanssa.

Omia opiskelutaitoja koskien opiskelijoista noin joka kolmannes koki **tekstin kirjoittamisen taitojen** sekä **verkko-opiskelutaitojen** ja yleisesti **opiskeluvalmiuksien lisääntyneen**. **Kiinnostuksen lisääntyneen hoitotiedettä kohtaan** toi esille miltei puolet opiskelijoista ja

osa opiskelijoista mainitsi **hakevansa yliopistoon tutkinto-opiskelijaksi tai jatkavansa avoimessa yliopistossa opintoja**. Opintojakson myötä opiskelijat myös kertoivat huomanneensa, että pärjäävät yliopistotasoisissa opinnoissa ja sen myötä ajatukset jatko-opinnoista heräsivät.

Valtaosalla opiskelijoiden oppimiskokemuksista tuli esille **halu kehittää näyttöön perustuvaa hoitotyötä omassa työyhteisössään**. Opiskelijat olivat jo miettineet tapaa, jolla saada omaan työhönsä muutosta opintojakson kautta. Osa mielti ottavansa näyttöön perustuvan hoitotyön esille esimerkiksi osastokokouksessa ja osa jo kehitteli tapaa hyödyntää opintojakson antia suoraan kehitystyössä omassa työyhteisössään. Oma työ haluttiin kansallisten ja kansainvälisten strategioiden mukaiseksi ja opiskelijat mieltivätkin kuinka saada työyhteisöissä aikaa näyttöön perustuvan hoitotyön kehittämistä. Myös nykyajan vaatimus oman ammattitaidon jatkuvasta ylläpitämisestä ja kehittämisestä koettiin tärkeäksi. Opintojakso koettiin hyödylliseksi kaikissa tämän tutkimuksen opiskelijoiden antamissa palautteissa. Sun ym. (2006) ovatkin todenneet sen, että kokevatko opiskelijat verkkovälitteiset opinnot hyödyllisiksi, yhdeksi tyytyväisyyttä edistäväksi tekijäksi.

Opiskelijoiden oppiminen vaikuttaa tässä tutkimuksessa olevan tuloksekasta ajatellen opintojakson sisältöä. Suurin osa opiskelijoista ei ollut aiemmin opiskellut aihetta taikka tutkimusten hakemista verkosta ja opiskelijoiden palautteiden ja oppimiskokemusten perusteella oppimista tapahtui merkittävästi. Opiskelijat olivat kaiken kaikkiaan palauttamiensa palautteiden perusteella tyytyväisiä opintojaksoon.

6.2 Tutkimuksen eettisyys

Eettisyys on mukana tutkimusprosessissa aina raportointiin saakka. Ensimmäisenä eettistä pohdintaa aiheuttava asia on tutkimusaiheen valinta ja sen merkitys tieteenalalle. (Burns & Grove 1997.) Avoimen yliopiston terveysalan verkko-opinnoista on tehty vain vähän tutkimuksia aiemmin. Tämän hetkisten valtakunnallisten terveydenhuollon tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää edelleen kehittää koulutusmuotoja, jotka osaltaan

myötävaikuttavat terveydenhuollon kehittämistyössä (STM 2012). Tästä syystä eri koulutusmuotoja koskeva tutkimus on merkityksellistä.

Tutkimuksessa tärkeää on hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Tämä tutkimus on tehty suoritettu rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta noudattaen. Tutkija on huomioimaan työssään toisten tutkijoiden tutkimustulokset ja esittänyt omat tuloksensa rehellisesti ja oikeassa valossa kunnioittaen tieteen kontrolloitavuuden ja avoimuuden periaatteita. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2011.) Tutkimustulokset on tuotu julki siten, kuten tiedonantajat ovat ne tuoneet julki mitään salaamatta tai poistamatta (Tuomi & Sarajärvi 2003).

Tutkimus on suunniteltu, toteutettu ja arvioitu tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti. Tutkimuksen aineiston tutkija sai käyttöönsä valmiina siten, että siihen oli sisällytetty vain luvan antaneiden opiskelijoiden palautteet. (Burns & Grove 1997, Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2011.) Lupa palautteiden käyttöön tutkimuksessa oli pyydetty avoimen yliopiston opiskelijoilta kurssipalautteiden yhteydessä.

Tutkimuksen tekijällä ei ole minkäänlaisia yhteyksiä tutkittaviin, eikä hän ole itse osallistunut tutkimuksessa analysoitaville kursseille. Tutkimusaineisto on säilytetty erillisellä muistitikulla lukitussa paikassa, jottei ulkopuolisilla ole pääsyä tutkimusaineistoon missään tutkimuksen vaiheessa. Tutkimuksen tekijä ei ole raportoitu sellaisia seikkoja, joista haastateltavat olisi mahdollista tunnistaa. Tutkimuksen valmistuttua tutkija tulee poistamaan tutkimusdatan ja varmistamaan ettei ulkopuolisilla ole mahdollisuutta päästä aineistoon käsiksi.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisessa tutkimuksessa tutkimusaineistoa ei ole pyrkimys pakottaa tiettyyn muottiin, vaan tutkija tulee löytää luokitus aineistosta. Tutkijan tulee kirjata ylös omat luokitteluperusteensa. Tutkijan tulee esittää analyysin tueksi riittävä määrä

alkuperäishavaintoja, esimerkiksi informanttien alkuperäislainauksia. Tutkija on sisällyttänyt tutkimukseen tiedonantajien alkuperäisilmauksia luotettavuuden tueksi. Analyysin luotettavuus syntyy havaintojen ja luokitusten yhteensopivuudesta. Riittävän ja selkeän dokumentoinnin tuloksena lukijalle mahdollistuu luokittelun onnistuneisuuden arviointi. (Nieminen 1997.)

Tutkija lähtöoletusten ja taustan sekä tutkimusprosessin tarkka kuvaus muodostavat lukija luotettavuuden arvoperustan. Tutkijan tulee pystyä osoittamaan, että tutkimustulokset perustuvat tutkimusaineistoon ja aineiston analyysi on tehty tarkoituksenmukaisella tutkimusmenetelmällä aineiston laatu huomioiden. (Tuomi & Sarajärvi 2003.) Tämän tutkimuksen aineisto on pyritty kuvaamaan mahdollisimman objektiivisesti ja siten, etteivät tutkijan omat näkemykset muuta tuloksia. Analyysin luokkien nimet nousevat suoraan aineistosta. Tutkija on pyrkinyt analyysissään etsimään merkityksiä tiedonantajien vastauksista. Tutkimusmenetelmänä induktiivinen sisällönanalyysi analyysimenetelmäksi silloin kun analysoitavana on strukturoimatonta materiaalia ja tutkija haluaa analyysissään edetä yksittäisestä yleiseen. Tällöin tutkittavasta ilmiöstä pyritään saamaan kuvaus tiiviissä ja yleisessä muodossa. (Tuomi & Sarajärvi 2003.)

Tutkimuksessa on käytetty tuoreita ja tutkimuksen kannalta oleellista tietoa asiasta sisältäviä lähteitä. Tutkimuksessa on tehty ensimmäinen tiedonhaku vuonna 2011 ja toinen ajantasaistettu tiedonhaku 2012 joulukuussa. Toisessa tiedonhaussa on käytetty tieteellisen kirjaston informaattikkaa hyödyntäen.

Tutkimuksen luotettavuutta on arvioitu tutkimuksessa Lincoln & Cuban laadullisen tutkimuksen kriteerejä noudattaen. Lincoln & Cuba (1985) jakavat luotettavuuden tarkastelun neljän eri seikan arviointiin, joita ovat uskottavuus (credibility), siirrettävyys (transferability), seuraamuksellisuus (debendability) ja vahvistettavuus (confirmability). Laadullisen tutkimuksen sisäisen validiteetin (internal validity) arvioinnista käytetään termiä uskottavuus ja ulkoista (external validity) validitettia arvioitaessa käytetään termiä siirrettävyys. (Lincoln & Cuba 1985.)

Tulosten uskottavuus (credibility) perustuu sille, mitä tutkittavat kertovat, eli tutkittavan datan totuudenmukaisuudesta sekä siihen millaisia havaintoja tutkija tekee. Tämän tutkimuksen aineiston tutkija on saanut valmiina. Uskottavuuteen vaikuttaa tutkijan sitoutuminen tutkimukseen, mikä ilmenee siinä kuinka tutkija tavoittaa tutkittavien maailman. (Lincoln & Cuba 1985.) Tässä tutkimuksessa tiedonantajia olivat Avoimen yliopiston opiskelijat. Tutkija on itse kokopäiväinen opiskelija, joten tutkittavien opiskelun maailma ja siihen liittyvät tekijät on lähellä tutkijaa. Tutkija on myös osallistunut joihinkin verkkovälitteisiin kursseihin ja tutkittavien käyttämän Moodle-ympäristö on myös tutkijalle tuttu. Uskottavuutta on pyritty vahvistamaan käyttämään tutkimuksessa runsaasti autenttisia esimerkkejä.

Siirrettävyyttä (transferability) tarkasteltaessa korostuu subjektiivisuus, joka heikentää tulosten siirrettävyyttä toisiin olosuhteisiin. Tulokset ovat laadullisessa tutkimuksessa sidoksissa tutkittavien ainutkertaisiin kokemuksiin ja siten ne ovat siirrettävissä toisiin olosuhteisiin vain osittain. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei ole tarkoituksena mahdollistaa siirrettävyyttä, vaan kukin lukija muodostaa itse omat käsityksensä tulosten soveltamisesta toisissa olosuhteissa. Sovellettavan ympäristön ja alkuperäisen tutkimusympäristön samankaltaisuus lisää siirrettävyyttä. (Lincoln & Cuba 1985.)

Seuraamuksellisuus (dependability) sisältää kvalitatiivisessa tutkimuksessa ajatuksen siitä, että tutkimuksessa on aina mukana inhimillinen vaihtelu ja asetelmaan sekä ilmiöön liittyvät muutokset. Tässä tutkimuksessa seuraamuksellisuuteen vaikuttaa se, ettei tutkija voinut olla läsnä opiskelijoiden antaessa palautetta. Tutkija ei voinut siis vaikuttaa positiivisesti eikä negatiivisesti palautteisiin. Toisaalta tutkija ei voi olla varma, että opiskelijoiden ajatukset ja heidän antamansa palaute ovat yhdensuuntaiset. Tutkimuksen tuloksia ei voida toistaa, koska niihin vaikuttavat opintojakson opettajien ja opiskelijoiden väliset suhteet ja toiminta, sekä opiskelijoiden väliset suhteet. (Lincon & Cuba 1985.)

Vahvistettavuutta (confirmability) arvioitaessa on mukana aina tutkijan subjektiivinen käsitys tutkittavasta ilmiöstä. Vahvistettavuus tarkoittaa sitä, että tutkimustulokset perustuvat tutkimustuloksiin, eikä tutkijan omiin käsityksiin. (Lincoln & Cuba 1985.) Tutkija on tehnyt

tutkimukset niin objektiivisesti kuin se on mahdollista. Tutkimuksessa on mukana paljon tiedonantajien suoria lainauksia

6.3 Johtopäätökset

Tässä tutkimuksessa opiskelijat kokivat oppineensa näyttöön perustuvan hoitotyön peruselementtejä, kuten tiedonhakua ja löydetyn tutkimustiedon arviointia. Opiskelijat tiedostivat opintojen kautta näyttöön perustuvan hoitotyön merkityksen hoitotyössä ja tarpeen kehittää sitä omassa työyhteisössään. Tutkimuksen tulokset olivat jossain määrin samansuuntaiset kuin kansalliset ja kansainväliset tutkimustulokset. Tutkimuksen tuloksissa oli kuitenkin melko paljon yksilöllistä vaihtelua. Osa opiskelijoista koki oppimista edistäviksi tekijöiksi samoja asioita, joita osa opiskelijoista koki oppimista estäviksi tekijöiksi.

Verkkovälitteiset opinnot, sekä innovatiiviset ja interaktiiviset oppimismetodit ovat tulevaisuudessa vahvasti kasvava opiskelun muoto. Bloomfield ym. (2008) ovatkin todenneet tarpeen lisätutkimuksiin, jotta saadaan selville mitkä oppimisen metodit ovat tehokkaat. Jotta verkkovälitteisten opintojen noususuuntaisuus jatkuu täytyy opintojen järjestäjien yhä enenevässä määrin tehdä yhteistyötä oppimisalustan ja tietoverkkojen toimivuuden varmistamiseksi. Tärkeää on myös opiskelijoiden tietoteknisten taitojen osaamisen varmistaminen, jotta mielekäs opiskelu mahdollistuu kaikille. Tämän tutkimuksen tulosten perusteella verkkomuotoinen opetusmuoto toimii hyvin näyttöön perustuvan hoitotyön opettamisessa. Se myös mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen eri alueilta ja on siten kattavampi kuin perinteinen lähiopetus.

6.4 Jatkotutkimushaasteet

Tutkimuksen aikana syntyivät seuraavat jatkotutkimushaasteet:

1. Ovatko opiskelijoiden oppimistulokset paremmat opetettaessa tiedonhakua käytettäessä sekä verkko-opetusta että lähiopetusta samassa opintokokonaisuudessa tai käytettäessä vain verkko-opetusta?
2. Kuinka suuri osa opintojakson opiskelijoista hyödyntää opintokokonaisuuden antia työssään ja kehittää näyttöön perustuvaa hoitotyötä? Onko työkokemuksella ja aiemmalla koulutustaustalla tähän vaikutusta? Johansson ym. (2010) mukaan ne hoitajat, joilla on enemmän työkokemusta kykenevät parhaiten tutkimustiedon käyttöön saatuaan asiasta koulutusta. Samoin aiemmalla koulutustaustalla on vaikutusta siihen, kuinka hyvin hoitajat omaksuvat näyttöön perustuvan toiminnan.
3. Mikä merkitys sillä, kuinka aktiivisia opiskelijat ovat verkko-opinnoissa ja oppimisalustalla, on heidän saavuttamiinsa oppimistuloksiin?
4. Onko opiskelijan iällä ja työkokemuksella merkitystä siinä millaisia oppimistuloksia opiskelijat saavuttavat?

LÄHTEET

Aleman J. L. F., Garrillo de Gea J.M. & Rodriguez Mondejar J. J. 2011. Effects of Competitive computer-assisted learning versus conventional teaching methods on the acquisition and retention of knowledge in medical surgical nursing students. *Nurse Education Today* 31:866- 871.

Asadoorian J., Hearson B., Satyanarayana S., Ursel J. 2010. *Canadian Journal of Dental Hygiene*. 44(6): 271- 276.

Bells B.S. & Kozlowski S.V. 2008. Active learning: effects of core training design elements on self-regulatory processes, learning and adaptability. *Journal of Applied Psychology* 93(2): 296- 316.

Bhatti K., Jones L., Richardson D., Foreman J.L. & Tierney G. 2009. E-learning vs. Lecture: Which is the best approach to surgical teaching? *Colorectal disease* 13(4): 459- 462.

Biasutti M. 2011. The student experience of a collaborative e-learning university module. *Computers & Education*. 57(3): 1865- 1875.

Blake H. 2009. Staff Perceptions of e-learning for teaching delivery in health care. *Learning in Health and Social Care*. 8(3): 223- 234.

Bloomfield J.G., While A.E., Roberts J.D. 2008. Using computer assisted learning for clinical skills education in nursing: integrative review. *Journal of Advanced Nursing*. 63 (3): 222- 235.

Burns N. & Grove S. K. 1997. *The Practice of Nursing Research; Conduct, Critique and Utilization*. 3 rd. Ed. W.B. Saunders Company. West Washington Square. Philadelphia.

Cambell M., Gibson W., Hall A., Richards D. & Gallery, P. 2006. Online vs. face-to-face discussion in a web-based research methods course for post-graduate nursing student's: A quasi experimental study. *International Journal of Nursing Studies* 45(5): 750- 759.

Cervone D. & Artistic D. & Berry J. M. 2006. Self-Efficacy and Adult Development. Teoksessa Hoare, C. (ed.) *Handbook of Adult Development and Learning*. New York: Oxford University Press : 169- 195.

Cook D.A., Levinson A.J., Garside S., Dupras D.M. Erwin P.J. & Montori, V.M. 2008. Internet based learning in the health professions: a meta –analysis. *JAMA* 2008. 300(10): 1181- 1196.

Elomaa L. 2003. Research evidence implementation and its requirements in nursing education. Akateeminen väitöskirja. Turun yliopiston julkaisuja sarja D, 532. Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos.

Eynon R. 2008. The use of the World Wide Web in learning and teaching in higher education: Reality and rhetoric. *Innovations in Education and Teaching International*, 45(1): 15- 23.

Finohta. 2009. Terveystieteiden menetelmien arviointiyksikkö. <http://finohta.stakes.fi/FI/yleista/index.htm>. Luettu 4.4.2012.

Friedman L., Wickham R. & Read M. (2009). The educate study: a continuing education exemplar for clinical guideline implementation. *Clinical Journal of Oncology Nursing*, 13, 219- 230

Gallager J.E., Dobrosielski-Vergona K.A., Wingard R.G. & Williams T.M. 2005. Web-based vs. Traditional classroom instruction in gerontology: A pilot study. *Journal of Dental Hygiene* 79(3): 1- 11.

Gerdpraser S.Pruksacheva T., Panijpan B., Ruenwongsa P. 2009. Development of a Web - based learning medium on mechanism of labour for nursing students. *Nurse Education Today*. 30(5): 464- 469.

Gerrish K., Ashworth P., Lacey A., Bailey J. 2008. Developing Evidence -based practice: experiences of senior and junior clinical nurses. *Journal of Advanced Nursing*; 62(1): 62- 73.

Grant B., Colello S., Riehle M., Dende D. 2010. An evaluation of the Nursing practice environment and successful change management using the new generation Magnet Model. *Journal of Nursing Management* ;18(3): 326- 31.

Hallitusohjelma 2011. <http://valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/hallitusneuvottelut-2011/neuvottelutulos/fi.pdf>. Luettu 28.12.2012.

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10., osin uudistettu painos. Tammi. Helsinki.

Hopia H., Niskanen A., Peltokoski J., Heikura K. 2008. Elinikäinen oppiminen. Esimerkkejä koulutuksesta ja työelämästä. Teoksessa Koponen L. & Hopia H. Hoitotyön vuosikirja 2008. Vetovoimainen terveydenhuolto. Suomen sairaanhoitajaliitto.

Johansson B., Fogelberg-Dahm M., Wadensten B. 2010. *Journal of Nursing Management* 18(1): 70- 77.

Karaman S. 2011. Nurse's perceptions of Online continuing education. *BMC Medical Education*. 11: 86.

Ke F. 2010. Examining Online teaching, cognitive and social presence for Adult Students. *Computer & Education*, 55(1): 808- 820.

Kekäläinen U. & Ruuska A. 2009a. Avoimen yliopiston opinnoilla kohti akateemista asiantuntijuutta ja työelämäosaamisen vahvistumista. Opettamisen ja oppimisen kehittäminen ja kokeilut.

Kekäläinen U. & Ruuska A. 2009b. Terveystieteiden opiskelua uusilla menetelmillä. Teoksessa Joutsenvirta T. & Kukkonen A. (toim.), Sulautuvaa opetusta monilla tavoilla ja menetelmillä. Helsinki. Valtiotieteellisen tiedekunnan verkko-opetuksen kehittämissuunnitelma. http://www.helsinki.fi/valtiotieteellinen/julkaisut/sulautuva_opetus.pdf. Luettu 1.4.2012.

Kim S. C., Brown C. E., Fields W. & Stichler J. F. 2009. Evidence-based practice- focused interactive teaching strategy: a controlled study. *Journal of Advanced Nursing* 65, 1218- 1227.

Korhonen T. & Lammintakanen J. 2005. Web-based learning in professional development: experiences of Finnish nurse managers. *Journal of Nursing Management*. 13(6):500- 507.

Lahdenperä T. – Lukkarinen H. 2003. Näyttöön perustuva hoitotyö. *Spirium* 38(1): 10- 11.

Laine T. & Malinen A. 2009. Elävä peilisal. aikuista pedagogiikkaa oppimassa. Hansaprint Direct Oy, Helsinki.

Layzell S. & Chahal P. 2010. Evaluation of a multiprofessional learning organisation: use of a questionnaire to investigate the learning experiences of a group of undergraduate pharmacy students attached to primary care. *Education for Primary Care*. 21: 374- 384.

Levin R, F., Feldman H, R. 2006. *Teaching Evidence Based – Practice in Nursing. A guide for Academic and Clinical Settings*. Springer Publisher Company. New York.

Lin, K.M., Chen, N.S. & Fang, K. 2010. Understanding e-learning continuance intention. a negative critical incidents perspective. *Behavioral and Information Technology* 30(1): 77- 89.

Liaw S.S., Huang H.M. & Chen D.G. 2007. Surveing instructor and learner attitudes towards e-learning. *Computer and Education*. 49(4): 1066- 1080.

Liaw S.S. & Huang H.M. 2013. Perceived satisfaction, perceived usefulness and interactive learning environments as predictors to self-regulation in e-learning environments. *Computer and Education*. 60(1): 14- 24.

Lincoln Y. S & Cuba E.G .1985. *Naturalistic Inquiry*. Sage Publications, Beverly Hills, California.

Majid S., Foo S., Luyt B., Xue Z., Yin-Leng T., Yun-Ke C., Mokhtar, I.A. 2011. Adopting evidence- based practice in clinical decision making: nurses' perceptions, knowledge, and barriers. *Journal of the Medical Library Association*; 99(3): 229- 36.

McDonald L. 2001. Florence Nightingale and the early origins of evidence- based nursing. *Evidence Based Nursing* 4: 68- 69.

Melender HN. & Häggman-Laitila A. 2009. Näyttöön perustuvan toiminnan opiminen hoitotyön koulutuksessa: katsaus koulutusinterventioiden vaikuttavuuteen. *Tutkiva Hoitotyö* 7(4): 34- 41.

Melender HN. & Häggman-Laitila A. 2010. Näyttöön perustuvan toiminnan edistäminen hoitotyössä: katsaus koulutusinterventioiden vaikuttavuuteen. *Hoitotiede* 22(1): 36- 54.

Nieminen H. 1997. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus. Teoksessa: M. Paunonen & K. Vehviläinen – Julkunen. *Hoitotieteen tutkimusmetodiikka*. WSOY. Juva: 215- 221.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010. Vuosikatsaus 2010.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/OKM22.pdf?lang=fi>.

Luettu 18.4.2012.

Rautava S., Salanterä S. , Helenius H. & Tofferi H. 2009. Vaikuttavuuden mittaaminen ja palvelujärjestelmätutkimus. http://www.turkucrc.fi/files/163/vaikuttavuus_20090810.pdf.
Luettu 18.4.2012.

Salomons N.M. 2011. Evidence based practice barriers and facilitators from a continuous quality improvement perspective: an integrative review. *Journal of Nursing Management* 19(1): 109- 120.

Song M.S. 2010. E-Learning: Investigating student's acceptance of online learning in hospitality programs. Internet lähde. <http://lib.dr.iastate.edu> Luettu 1.1.2013.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2009. Johtamisella vaikuttavuutta ja vetovoimaa hoitotyöhön. Toimintaohjelma 2009–2011. Helsinki. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 18. http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39503&name=DLFE-10623.pdf.
Luettu 4.4.2012.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2012. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma KASTE 2012- 2015. http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5065240&name=DLFE-17905.pdf.
Luettu 15.2.2012.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2012a. Koulutuksella osaamista asiakaskeskeisiin ja moniammatillisiin palveluihin. Ehdotukset hoitotyön toimintaohjelman pohjalta. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 7. http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5065240&name=DLFE-18410.pdf.
Luettu 4.4.2012.

Stakes 2008. Tavoitteena näyttöön perustuva hoitotyö Kansallisen hoitotyön tavoite- ja toimintaohjelman (2004- 2007) arviointi. Raportteja 28/2008.

Sun P.C., Tsai R.J., Finger G., Chenn Y.Y., Yeh D. 2006. What drives a successful e-Learning? An empirical investigation of the critical factors influencing learner satisfaction. *Computer & Education* 50: 1183 – 1202.

Sweeney N.M., Saarmann L., Flagg J., Seidman R. 2008. The Keys to Successful Online Continuing Education Programs for Nurses. *The Journal of Continuing Education in Nursing*. 39(1): 34- 41.

Terveydenhuoltolaki 2011. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20101326#e-2>. Luettu 28.12.2012.

Terveys -2015 kansanterveysohjelma.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=42733&name=DLFE-6215.pdf.
Luettu 21.1.2012.

Tilastokeskus. Väestö ikäryhmittäin koko maa.
http://www.stat.fi/til/vaenn/2009/vaenn_2009_2009-09-30_tau_001_fi.html. Luettu 15.2.2012.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2003. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Jyväskylä.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2011.
http://www.tenk.fi/hyva_tieteellinen_kaytanta/kaytanta.html. Luettu 14.2.2012.

Wilson A. 2012. Effective professional development for e-learning: What do the managers think? *British Journal of Educational Technology* 43(6): 892- 900.

WHO. 2010. World Health Organization. Nursing and midwifery at WHO.
<http://www.who+.int/nursing>. Luettu 4.4.2012.

Wolbrink T.A. & Burns J.P. 2012. National Library of Medicine. *Journal of Intensive Care Medicine*. Internet-based learning and applications for critical care medicine. (27)5: 322- 332.

Liite 1.

Tutkimuksia, joiden kiinnostuksen kohteet ovat verkkovälitteisissä opinnoissa, aikuisopiskelijoissa vuosilta 2005- 2013.

Tekijä (t),vuosi ja maa.	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto/ Otos	Menetelmä	Päätulokset
Sun P.C., Tsai R.J., Finger G., Chen Y..Y., Yeh D. Taiwan 2006.	.tutkia mitkä ovat kriittiset tekijät jotka vaikuttavat opiskelijan tyytyväisyyteen verkkoo- opiskelussa	645 opiskelijaa/295 vastasi	syvä kysely. Analysoitu SPSS:llä. Määrällinen tutkimus.	opiskelijan kyky käyttää tietokonetta, opettajan asenne tietokoneopetusta kohtaan, verkkokurssin joustavuus, laadukkuus, todettu hyödyllisyys ja helppokäyttöisyys, kurssin monipuolisuus ovat avainasemassa opiskelijan tyytyväisyyttä arvioitaessa.
Karaman S. 2011. USA.	tutkia miten hoitajat kokevat verkkovälitteisen opetuksen	1041 hoitajaa vastannut	määrällinen osuus analysoitu SPSS:llä ja laadullinen osuus kuvailevalla analyysillä	hoitajien yleinen asenne verkkovälitteistä opetusta kohtaan on positiivinen ja hoitajat kokevat sen olevat soveltuva

				opetuksen muoto terveystalalla.
Eynon R. 2008 USA	tutkia missä määrin Internetiä hyödynnetään opetuksessa todellisuudessa ja miten se vastaa nykyajan vaatimuksiin	41 hoitajaa	puolistrukturoitu haastattelu	verkossa annettava opetus on vielä vähäistä ja kehittymässä. kaikessa opetuksessa sitä ei käytetä vielä lainkaan.
Liaw S.S., Huang H.M., 2013. Taiwan	tutkia opiskelijan itseohjautuvuutta verkkoympäristössä	196 yliopisto-opiskelijaa	kyselytutkimus. Laadullinen tutkimus.	opiskelijan tyytyväisyyden tasolla, koetulla opiskelun hyödyllisyydellä ja interaktiivisen opiskeluympäristön käytöllä oli positiivista vaikutusta opiskelijan itseohjautuvuuteen.
Wilson A. 2012 Uusi Seelanti	tutki kuinka parhaiten voidaan tukea verkkovälitteisten opintojen opettajia.	13 Web kurssien järjestäjää	haastattelu, analysoitu grounded teorialla	tutkimuksessa nousi kouluttaminen ja opettajien välinen yhteistyö tärkeäksi tekijäksi suunniteltaessa ja toteutettaessa verkkovälitteisiä opintoja

<p>Song M.S. 2010 USA</p>	<p>tutkia hoitajien asenteita ja tyytyväisyyttä verkko-opintoihin sairaalaolosuhteissa. Tutkimuksessa verrattiin opintojen laadukkuutta, opiskelijoiden tyytyväisyyttä ja havaittua hyödyllisyyttä keskenään. Tutkia interaktiivisuuden roolia oppimisessa.</p>	<p>300 hoitajaa</p>	<p>määrällinen tutkimus, analysoitu SPSS:llä</p>	<p>tärkeintä oppimisen ja opiskelijoiden tyytyväisyyden kannalta verkkovälitteissä opinnoissa on opiskelijoiden ja opettajien välinen vuorovaikutuksellisuus. Se on jopa tärkeämpää kuin opetuksen laadun taso.</p>
<p>Cook D.A., Levinson A.J., Garside S., Dupras D.M., Erwin P.J., Montori V.M. 2008.</p>	<p>verrata Internetin välityksellä tuotetun koulutuksen tehokkuutta verrattuna ei invention sisältävään ja ei Internetin kautta tuotettuihin intervention sisältävään opintoihin.</p>	<p>meta-analyysi jossa tutkittavana oli karsinnan jälkeen 201 artikkelia</p>		<p>verkkovälitteisillä opinnoilla on positiivinen vaikutus oppimiseen vaikka mukana ei olisi interventiota. Sillä kuinka oppimisympäristö, itse toteutus, opiskelusuunnitelma ja opetus toteutetaan on vaikutusta opiskelijan</p>

USA.				oppimiseen.
Sweeney N.M., Saarman L., Flagg J. & Seidman R. 2008. USA.	arvioida hoitajien kykyä pärjätä verkko-opinnoissa.	246 hoitajaa	online kysely. analysoitu määrällisin tutkimusmenetelmin SPSS	hoitajat tarvitsevat workshop tyypistä opetusta, ohjausta tietokoneen ja Internetin käytöstä. Markkinoitaessa online kurseja kasvotusten tapahtuva markkinointi olisi hyvä olla verkkomarkkinoinnin ohella mukana. Opintojen järjestäjien tulee varmistaa ettei verkko-opintojen aikana ilmene tietokoneongelmia jotka olisivat olleet poistettavissa ennen opintojen alkua.
Aleman J.L.F., Garrillo de Gea J.M. & Mondejar J.J.R.	tutkia millaisia koulutuksellisia saavutuksia Mooshak-verkkovälitteisen oppimisympäristön (Murcian	116 sairaanhoitaja opiskelijaa	määrällinen tutkimus, käytetty MCQ testiä apuna. SPSS:llä analysoitu	verkkovälitteisen koulutusympäristön käyttö lisäsi opiskelijoiden kognitiivisia kykyjä. Opiskelijoiden oppiminen on

2011. Espanja.	yliopiston kehittämä) avulla voidaan saavuttaa verratuna tavalliseen luokka opetukseen.			mitattuna korkeampaa ja he kokivat hyötyvänsä verkkovälitteisestä oppimisympäristöstä . Opinnoissa käytetyt videot ja havainnollistavat kuvat opiskelijat kokivat lisäävän käsitteellistä oppimista.
Liaw S.S., Huang H.M., Chen G.D. 2007 Taiwan	tutkia opiskelijoiden asenteita verkkovälitteisiä opintoja kohtaan. Tutkia mitkä ovat tärkeitä seikkoja opiskelijan onnistumisen kannalta.	168 opiskelijaa	määrällinen tutkimus. Käytetty SPSS analysointia.	opiskelijan onnistumisen kannalta tärkeää on opiskelijan aktiivinen työskentely, verkko oppimisympäristöss ä ohjaaminen, opiskelijan ongelman ratkaisutaidot sekä opettajan antama ohjaus.
Bhatti K.,	tutkia	148 lääketieteen	määrällinen	verkkovälitteisen

Jones L., Richards on D., Foreman J.L. & Tierney G. 2009. Englanti	verkkovälitteisestä i annetun ja perinteisen luokkaopetuksen eroja opiskelijoiden oppimis- saavutuksia arvioiden.	opiskelijaa (ryhmäjaettu puoliksi verkko ja lähiopetusryhmäk si) Tieto taidot mitattiin ennen ja jälkeen annetun intervention.	tutkimus, analysoitu SPSS:llä	opetuksen saaneiden opiskelijoiden oppimistulokset olivat korkeammat kuin perinteisessä luokkaopetuksessa olleiden. Molemmat ryhmät olivat yhtä tyytyväisiä annettuun opetukseen.
---	---	--	-------------------------------------	---

Liite 2.

Esimerkki sisällönanalyysin etenemisestä.

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Osatekijä	Tekijä
Mitä opin? Miten voin soveltaa oppimaani käytäntöön?			
Käytännössä työssäni kehitän työyhteisöni työtapoja. Aion soveltaa työtäni siellä.	työmenetelmien kehittäminen	työyhteisön uudistamistarpeen tunnistaminen	näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointi omassa työssä ja muutostarve
Tutkitun tiedon käyttö yleensä tuli tutummaksi, erilaiset tietokannat tulivat tutuiksi	tutkitun tiedon hakeminen	tiedonhaun oppiminen käytännössä	näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö
Voin soveltaa hakemalla jatkossakin tutkittua tietoa omassa työssäni.	tutkitun tiedon soveltamista työhön	tieteellisen tiedon merkityksen ymmärtäminen	Näyttöön perustuvan hoitotyön olemassaolon arviointi omassa työssä ja muutostarve
Voin tämän kurssin jälkeen jo luottaa melko hyvin löytämiini ja analysoimiini tutkimuksiin	arvioimaan hakemaani tutkimustietoa	löydettyjen tutkimusten arviointi	näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö
Olen ollut työelämässä ja tehnyt	kehityin työssäni oppimalla	tiedonhaun oppiminen	näyttöön perustuvan hoitotyön sisältö

hoitotyötä yli 20 vuotta mutta tutkitun tiedon hakeminen on ihan uutta	tiedonhakua	käytännössä	
--	-------------	-------------	--